

«Οὐκ ἀρνησόμεθά σε Φίλη Ὁρθοδοξία...»

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

«ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ» (Β' ΘΕΣΣΑΛ. Β' 15)

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΠΟΡΙΑΔΗΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1928

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012 ΕΤΟΣ 62^{ΟΝ} ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 972 ΑΘΗΝΑΙ (Τ.Κ. 106 82) ΟΔΟΣ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 (Γ' ΟΡΟΦΟΣ)

ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ 2012

Έορτασμός τῶν Θεοφανείων

Μετ' ιδιαίτερας λαμπρότητας ἐωρτάσθη διά μιαν εἰσέτι φοράν ἡ ἐορτή τῶν Θεοφανείων κατὰ τό πάτριον – ὀρθόδοξον ἐορτολόγιον ἀπό τήν Ἐκκλησίαν τῶν Γ.Ο.Χ., μέ ἀποκορύφωμα τήν λαμπρὰν τελετὴν τοῦ Ἁγιασμοῦ τῶν Ὑδάτων εἰς τὸν Κεντρικὸν Λιμένα Πειραιῶς.

Τῶν ἐορτασμῶν αἱ ὁποῖα διωργανώθησαν, ὅπως κάθε ἔτος, ἀπὸ τήν Ἱερὰν Μητρόπολιν Γ.Ο.Χ. Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας καὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος, προεξήρχε ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Καλλίνικος.

Τὴν πρωΐαν τῆς Πέμπτης 6ης Ἰανουαρίου ἐτελέσθη ἀρχιερατικὴ θεία λειτουργία εἰς τὴν Ἱ. Ναὸ Ἁγίου Φιλίππου Καμινίων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἠκολούθησε ἡ τελετὴ τοῦ Μεγάλου Ἁγιασμοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἁγιασμοῦ ἐσχηματίσθη πομπή, προεξάρχοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου συμπαραστατομένου ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γεροντίου Β', Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου, Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγορίου, Μαρα-

θῶνος κ. Φωτίου καὶ τοῦ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πόρτλαντ κ. Μαυσιέως.

Εἰς τὴν λιτανευτικὴν πομπὴν ἐξεπροσωπήθη μέγας ἀριθμὸς Ἑνοριῶν, Ἱ. Μονῶν, τοπικῶν κοινοτήτων καὶ κατηχητικῶν σχολείων ἀπὸ τὴν εὐρύτεραν περιοχὴν τῆς Ἀττικῆς.

Πλῆθος κληρικῶν ἀπὸ τὴν Ἱ.Α. Ἀθηνῶν, καὶ τὰς Ἱ. Μητροπόλεις Πειραιῶς καὶ Ἀττικῆς, μοναχοὶ καὶ μοναχαὶ ἐπλαίσωσαν τὴν ἱερὰν εἰκόνα τῆς Βαπτίσεως καὶ τὸν Τίμιον Σταυρόν.

Φιλαρμονικαὶ μπάντες καὶ πλῆθος λαοῦ συνεπλήρωσαν τὴν ὁμορφὴν εἰκόνα, ἐνὸς

λαμπρού έορτασμού κατά τρόπον παραδοσιακόν και εϋστοχον. Ο σεμνοπρεπής χορός τών Ίεροψαλτών υπό την διεύθυνσιν του Μουσικολογιωτάτου κ. Αθανασίου Ίωαννίδη απέδωσε αρτίως τούς ύμνους τής έορτής.

Αξίζει να σημειωθῆ ότι παρὰ τὸ γεγονός πῶς ἡ ἡμέρα δέν εἶναι ἀργία, δεκάδες ἦσαν τὰ νεαρά παιδιά τὰ ὁποῖα ἀφιέρωσαν τὴν ἡμέραν των διὰ νὰ τιμήσουν τὴν μεγάλην αὐτὴν έορτὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, δίδοντα παρουσίαν ὁμολογιακὴν καὶ ἐλπιδοφόρον.

Ἡ λιτανευτικὴ πομπὴ κατηυθύνθη εἰς τὸν καθιερωμένον τόπον τῆς τελετῆς, εἰς τὸν κεντρικὸν λιμένα Πειραιῶς, ἔναντι τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος.

Ἐκεῖ ἐπραγματοποιήθη ἡ τελετὴ τοῦ Ἁγιασμοῦ τῶν Ὑδάτων ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ.κ. Καλλινίκου παρουσίᾳ ἐκπροσώπων τοῦ Κοινοβουλίου, τῆς Περιφερείας, τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος καθὼς καὶ ἄλλων φορέων.

Ὁ πανηγυρικὸς τῆς ἡμέρας ὁ ὁποῖο ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου, ἀνεφέρετο εἰς τὴν σημασίαν τῆς τηρήσεως τῶν παραδόσεων εἰδικῶς ταύτην τὴν δύσκολον ἐποχὴν, καὶ ἐτονίσθη πόσον ἀναγκαία εἶναι ἡ εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν ἡ ἀπαρα-

σάλευτος τήρησις τῶν πατερικῶν διδασχῶν.

Κατὰ τὴν ρίψιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὰ ὕδατα τοῦ πειραιϊκοῦ λιμένος ἀπελευθερώθησαν λευκὰ περιστέρια, ἐνῶ περίπου 22 νέοι βούτηξαν εἰς τὰ παγωμένα νερὰ διὰ νὰ πιάσουν τὸν Σταυρόν καὶ νὰ λάβουν τὴν χάριν Του. Τὰ ἀγκυροβολημένα πλοῖα ἐτίμησαν διὰ συριγμοῦ τὸν Τίμιον Σταυρόν, ἐνῶ ἰδιαίτερος συγκινητικὴ ἦτο ἡ στιγμή ὅπου ὁ ἄνδρας ὁ ὁποῖος ἐπίασε τὸν Τίμιον Σταυρόν ἐπλησίασε τὸ πλωτὸν μέσον τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος δίδων αὐτὸν εἰς τοὺς βατραχανθρώπους τῆς ΜΥΚ οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονταν ἐκεῖ.

Η λιτανευτική πομπή επέστρεψε στον Ι. Ναό του Αγίου Φιλλίπου.

Την τελετήν του Άγιασμού τῶν Ὑδάτων προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Καλλινίκου, τίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των.

Ἀπὸ τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων:

Ὁ Α' Ἀντιπρόεδρος κ. Γρηγόριος Νιώτης, ὁ τ. Ὑπουργὸς καὶ Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. Ἰ. Διαμαντίδης, ὁ τ. Ὑφυπουργὸς καὶ Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. Α. Νεράτζης, ὁ τ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. Ι. Τραγάκης, ὁ Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. Δ. Καρύδης, ὁ Βουλευτὴς Πειραιῶς κ. Π. Μελάς, ὁ Βουλευτὴς Ἀττικῆς κ. Ν. Καντερές.

Ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν δι' ἐκπροσώπων:

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Κ. Ἀρβανιτόπουλος, ὁ Ὑφυπουργὸς Ἀνάπτυξης κ. Α. Γεωργιάδης.

Ἀπὸ τὴν Περιφέρειαν Ἀττικῆς:

Ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Πειραιῶς κ. Χρήστου Στέφανος, ἡ Σύμβουλος τῆς Περιφέρειας κα. κ. Μαρούλη Μαρία-Χρυσούλα.

Ἀπὸ τὴν Τοπικὴ Ἀὐτοδιοίκησην:

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Δημάρχου Πειραιῶς κ. Α. Κάρλες, ὁ Δήμαρχος Σαλαμῖνος κ. Ι. Τσαβαρῆς, ὁ Δήμαρχος Ἀχαρνῶν κ. Σ. Ντουῆρος, ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πειραιῶς κ. Π. Κουβάτσος, ὁ Δήμαρχος Κερατσινίου διὰ τῆς κᾶς Ε. Μόσχου, ὁ Δήμαρχος Νικαίας Ἀγ. Ἰωάννη Ρέντη διὰ τοῦ Ἀντιδημάρχου κ. Δ. Σταματάτου, ὁ Δήμαρχος Ἀσπροπύργου διὰ τοῦ κ. Ι. Καμμενίδη, ὁ Ἀντιδήμαρχος Πειραιῶς κ. Γ. Δαβάκης, ὁ Ἀντιδήμαρχος Αἰγίνης κ. Φ. Τζίτζης, οἱ Ἀντιδήμαρχοι Ἀσπροπύργου κ.κ. Π. Σαββίδης καὶ Α. Παπαδόπουλος, ὁ Δημοτικὸς Σύμβουλος Κερατσινίου κ. Θ. Μιχαλαριάς, ὁ Δημοτικὸς Σύμ-

βουλος Σαλαμῖνος κ. Θ. Μπερῆς, ἡ Δημοτικὴ Σύμβουλος Παιανίας κα. Κ. Σταύρου, ἡ Γ.Γ. τοῦ Δήμου Σαλαμῖνος κα. Α. Καραγιάννη.

Ἀπὸ πλευρᾶς κομμάτων

Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Δημοκρατικῆς Συμμαχίας καὶ τῆς Προέδρου τῆς κ. Γ. Τριανταφύλλου, ἡ ἀναπληρώτρια ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Λαϊκοῦ Ὁρθοδόξου Συναγερμοῦ κα. Σ. Ἀληγιζάκη, ὁ πολιτευτὴς κ. Φ. Κρανιδιώτης, ἡ πολιτευτὴς καὶ ἐκδότρια κα. Μ. Τσέγκα, ὁ πολιτευτὴς κ. Μ. Τερζάκης, ὁ πολιτευτὴς κ. Χ. Ἀγγελῆς, ὁ πολιτευτὴς κ. Θ. Ἀνδρεάκος, ὁ πολιτευτὴς κ. Π. Τριανταφύλλου, ὁ πολιτευτὴς κ. Κ. Κατσαφάδος.

Ἀπὸ πλευρᾶς τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας

Ὁ Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς κ. Ι. Μαρούλης ἐκπρόσωπος τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντῆ Πειραιῶς, ὁ Πλοίαρχος (ΛΣ) κ. Κ. Περγικουῆς ἐκπρόσωπος τοῦ Κεντρικοῦ Λιμενάρχου Πειραιῶς, ὁ Πλοίαρχος (Λ.Σ.) κ. Κουράκος Διοικητὴς τοῦ Ἀ' Λιμενικοῦ Τμήματος Πειραιῶς.

Οἱ πρόεδροι φορέων καὶ ὀργανισμῶν:

κ. Κ. Καραμητσοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Θρησκευτικῆς Κοινότητος Γ.Ο.Χ., κ. Δ. Μουζακίτης, τῆς Κερκυραϊκῆς Ἐνώσεως Πειραιῶς καὶ Ἐκδότης κ. Μ. Τσιφάκης, τῆς Ἐνώσεως Καταναλωτῶν Ἑλλάδος, κ. Δ. Γούλας τοῦ Μουσικοχορευτικοῦ Συλλόγου Ροδοπόλεως «τό Ρόδον». Οἱ κ.κ. Παναγόπουλος καὶ Βλαχόπουλος.

Τὴν τελετήν ἐλάμπρυνον διὰ τῆς παρουσίας των αἱ Φιλαρμονικαί:

Τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος, τοῦ Δήμου Πειραιῶς, τοῦ Δήμου Κερατσινίου, τοῦ Δήμου Μάνδρας, τοῦ Δήμου Παιανίας.

Αριθμός Πρωτ. γ- 1583

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012

Παντί τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας

«Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις καὶ ὀψόμεθα τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως Χριστὸν ἐξαστράπτοντα καὶ χαίρετε φάσκοντα τρανῶς ἀκουσόμεθα, ἐπινίκιον ἄδοντες.»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα,

Η λαμπροφόρος ἐορτὴ τῆς ἀναστάσεως ἀποτελεῖ τὸ κεντρικὸν μῆνυμα τοῦ εὐαγγελίου. Λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν» (Α΄ Κορινθ. ΙΕ΄ 14) καὶ παρακάτω ἐπαναλαμβάνει τονίζων: «εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν» (Α΄ Κορινθ. ΙΕ΄ 17). Εἰς τὴν ἱστορικότητα τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύουν καὶ αὐτοὶ τοῦτοι οἱ Ἑβραῖοι, καὶ οἱ Μωαμεθανοὶ καὶ οἱ ἄθεοι ἀκόμη. Οἱ πρῶτοι διότι οἱ προπάτορές των ἐσταύρωσαν Αὐτόν, οἱ δευτέροι ἀναγνωρίζουν Τοῦτον ὡς Προφήτην καὶ οἱ τελευταῖοι ἀποδέχονται Τοῦτον ὡς ἱστορικὴν προσωπικότητα καὶ ἐπαναστάτην. Ἀλλὰ μόνον ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἀναγνωρίζομεν τοῦτον ὡς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ Αὐτεξουσίως παθόντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. Καὶ ὄχι ἀπλῶς διὰ τῆς πεποιθήσεως πιστεύομεν εἰς τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ, ἀλλὰ γινόμεθα κοινωνοὶ τῆς ταφῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως Του.

Κατὰ τὴν εἴσοδόν μας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τοῦ βαπτίσματος, ἡ τριπλὴ κατάδυσις καὶ ἀνάδυσις εἰς τὸ ὕδωρ, τὴν τριήμερον ταφήν καὶ Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου σημαίνει, κατὰ τὸν αὐτὸν Ἀπόστολον: «Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα» (Ρωμ. ΣΤ΄ 4-5).

Ἐν συνεχείᾳ, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ βίου μας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἰς κάθε Θεῖαν λειτουργίαν βιώνομεν τὸ πάθος καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Καὶ, τὸ σημαντικώτερον,

καὶ φρικωδέστατον μυστήριον: κοινωνῶμεν αὐτοῦ τοῦ ἀνεστημένου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυριοῦ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προσωπικὴν ζωὴ αὐτοῦ, ἕκαστος τῶν Χριστιανῶν, βιώνει τὴν ἐναλλαγὴν δοκιμασίας καὶ λυτρώσεως. Αἶρει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἕκαστος κατὰ τὴν ἐντολήν τοῦ Χριστοῦ (διότι σταυρὸν καὶ κόπον ὑπεσχέθη εἰς τοὺς ἀκολούθους τούτου, καὶ ἀνάβασιν τῆς στενῆς καὶ τεθλιμένης ὁδοῦ ὁ Κύριος), ἀλλὰ γνωρίζει καὶ τὴν χαρὰν τῆς χάριτος, μετὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ πειρασμοῦ. Διότι ὅπως μετὰ τὸ πάθος ἀκολουθεῖ ἡ ἀνάστασις, ὁμοίως καὶ μετὰ τὴν δοκιμασίαν ἀκολουθεῖ ἡ ἀνεσις κατὰ τὸ δαυϊτικὸν λόγιον: «διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν.» (Ψαλμ. ΞΕ΄ 12).

Οἱ δοκιμασίαι καὶ τὰ δεινὰ τοῦ βίου τούτου δίδουν εἰς ἡμᾶς τὴν δυνατότητα νὰ προσδεύσωμεν πνευματικῶς ἐὰν ἀντιμετωπίσωμεν ταῦτα δι' ὑπομονῆς ὡς ὁ πολυάθλος Ἰώβ καὶ εὐχαριστίας πολλῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐπαναλαμβάνονται καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν θλίψεων τὸ «εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον». Ἐὰν μάλιστα δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν μισούντων καὶ πειραζόντων ἡμᾶς καὶ συγχωροῦμεν τούτους ἀπὸ καρδίας, τότε γινόμεθα μιμηταὶ τοῦ Κυρίου καὶ θησαυρίζομεν πνευματικῶς. Ὁ δὲ Κύριος γνωρίζει τὰς δυνάμεις μας καὶ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ δοκιμασθῶμεν ὑπὲρ δύναμιν: «πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν» (Α΄ Κορινθ. Ι΄, 13).

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ διὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων. Ἐμακρύνθημεν κατὰ πλειονότητα ὡς ἔθνος ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ τὴν ἀληθινὴν Ὁρθοδοξίαν, διὰ τοῦτο καὶ δοκιμαζόμεθα σκληρῶς. Ὅσοι εὐσεβεῖς

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ανακοίνωσις αποφάσεων

Ι.Σ. 11/24-1-2012

Τὴν 11/24 Ἰανουαρίου 2012 ἡμέραν Τρίτην, συνεδρίασεν εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα Αὐτῆς εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος καὶ ἔλαβε τὰς κάτωθι ἀποφάσεις:

1. Ἐξηκολούθησεν ἡ συζήτησις τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γεροντίου περὶ λειτουργικῆς τάξεως καὶ ὁμοιομορφίας καὶ ἐγκριθέντος τοῦ δευτέρου καὶ τελευταίου μέρους.

2. Συνεζητήθησαν ζητήματα τῆς Ἱεραποστολικῆς δράσεως τῆς Ἐκκλησίας τῶν ΓΟΧ ἐν Αὐστραλία καὶ ἀνετέθη εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς Πειραιῶς κ. Γερόντιον καὶ Μαραθῶνος κ. Φώτιον ἡ περαιτέρω διερεύνησις τῶν ζητημάτων καὶ ἡ ὑποβολὴ σχετικῆς εἰσηγήσεως.

3. Ἀνεγνώσθησαν ἐπιστολαὶ ἐπὶ διαφορῶν ζητημάτων.

ἄς ἐντείνουν τὰς προσευχὰς των καὶ διὰ τοὺς ἀδελφούς των τοὺς ἀπομεμακρυσμένους ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας. Ἡ δοκιμασία θὰ ἐπαναφέρει ἀρκετούς ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μητρὸς ἡμῶν Ὁρθοδοξίας. Χρέος καὶ καθήκον ὅλων ἡμῶν εἶναι νὰ στηρίζωμεν τοὺς ἀδελφούς μας διὰ τῆς προσευχῆς μας, τοῦ καλοῦ μας λόγου καὶ κυρίως διὰ τοῦ καλοῦ μας παραδείγματος. Ἄς μεταφέρωμεν εἰς ἅπαντας τὸ ἐλπιδοφόρον μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἄς μεταλαμπαδεύσωμεν τὴν φλόγα τοῦ θάρρους καὶ τῆς αἰσιοδοξίας εἰς ὅσους εὐρίσκονται εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπογνώσεως, ἀφοῦ πρωτίστως ἀνάψωμεν τὰς ἠντρεπισμένας διὰ τῆς εὐσεβείας λαμπάδας ἡμῶν διὰ τοῦ ἀγίου φωτὸς τῆς χάριτος.

Ζῶντες κατὰ Θεὸν ἄς καθαρίσωμεν τὴν ἐμπαθεῖ καρδίαν μας, καὶ ἄς λαμπρύνωμεν ταύτην ὡς τὸ ἔσοπτρον, τὸ μεταλλικὸν δηλαδὴ κάτοπτρον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἴδωμεν τὴν λάμψιν τοῦ ὡς ἡλίου ἀπαστράπτοντος Ἀναστάντος Χριστοῦ,

4. Ἐνημερώθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Πόρτλαντ κ. Μωϋσέως διὰ ζητήματα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας τῶν ΓΟΧ καὶ ἐλήφθησαν σχετικαὶ ἀποφάσεις.

Ανακοίνωσις αποφάσεων

Ι.Σ. 10/23-2-2012

Τὴν 10/23 Φεβρουαρίου 2012 ἡμέραν Πέμπτην, συνεδρίασεν εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος καὶ ἔλαβε τὰς κάτωθι ἀποφάσεις:

1. Συνεζητήθη ἡ ὑποβολὴ τῆς παραιτήσεως τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Πρεσβυτέρου π. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδη ἀπὸ τὴν Προεδρείαν τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Νεανικοῦ Ὁρθοδόξου Συνδέσμου καὶ τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Νεότητος, λόγῳ φόρτου καθηκόντων. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεδέχθη ταύτην, πλὴν ἐπιφυλάσσεται

ἀναφωνοῦντες χαρμοσύνας τὸν ἐπινίκιον ὕμνον:
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,ΒΙΒ' τῆ 23ῃ Μαρτίου

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Τὰ Μέλη

† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Διαυλείας ΑΚΑΚΙΟΣ

† Ὁ Θεσσαλονίκης καὶ Δημητριάδος ΜΑΞΙΜΟΣ

† Ὁ Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

† Ὁ Εὐρίπου καὶ Εὐβοίας ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ

† Ὁ Ἀμερικῆς ΠΑΥΛΟΣ

† Ὁ Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ

† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Πόρτλαντ & Δ. Ἡνωμ. Πολιτειῶν ΜΩΨΗΣΗΣ

† Ὁ Χριστιανουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

† Ὁ Μαραθῶνος ΦΩΤΙΟΣ

† Ὁ Βρεσθένης ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ

† Ὁ Θεουπόλεως ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

† Ὁ Λόχ Λόμοντ ΣΕΡΓΙΟΣ

διὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἀντικαταστάτου εἰς μελλοντικὴν συνεδρίαν.

2. Συνεζητήθησαν αἱ τελευταῖαι λεπτομέρειαι τῶν Συνοδικῶν ἐκδηλώσεων διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰδικώτερον ἐρυθμίσθησαν αἱ λεπτομέρειαι τῆς διὰ πρώτην φορὰν διοργανουμένης λιτανείας εἰς τὴν περιοχὴν Μοναστηρακίου Ἀθηνῶν μὲ κέντρον τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίας Παρασκευῆς τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς.

3. Ἐγένετο συζήτησις περὶ τοῦ περιεχομένου ἐπιστολῆς Ἀγιορειτῶν τινῶν καὶ ἀπεφασίσθη περὶ τῆς συντάξεως ἀπαντήσεως.

4. Ἀπεφασίσθη ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς αἱ αἰτήσεις προσχωρήσεως Διακόνων καὶ Πρεσβυτέρων ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἡπείρου ἐξετάζονται ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Ἐπαρχιακὴν Σύνοδον τῆς Ἀμερικῆς, ἥτις καὶ θὰ ἀποφαίνεται περὶ τῆς προσλήψεώς των.

5. Ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις ἐπανεντάξεως κληρικοῦ τινός ἐπιστρέφοντος ἐκ παρασυναγωγῆς. Ὡσαύτως, ἀπερρίφθη καὶ ἡ αἴτησις προσχωρήσεως τινός φερομένου ὡς Κληρικοῦ ἐκ παρασυναγωγῆς, ὡς μὴ πληροῦντος τὰς ἀναγκαίας προϋποθέσεις διὰ τὴν συναρίθμησιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

6. Συνεζητήθη ἐπιστολὴ περὶ διαφορῶν ἐσωτερικῶν ζητημάτων Ἐνορίας τινος καὶ ἀπεφασίσθη περὶ τῆς σχετικῆς ἀπαντήσεως.

7. Ἐξητάσθη τὸ ἐρώτημα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐξ Ἐνορίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀναφορικῶς μετ' ἀνακύψαντος προβλήματος καὶ ἀπεφασίσθη περὶ τῆς ἀπαντήσεως.

8. Ἀπεφασίσθη ἡ περαιτέρω ἐπεξεργασία προτάσεως διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μας.

9. Ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις εἰδικοῦ ταμείου ἐνισχύσεως ἀπόρων κληρικῶν, ὡς εἰδικοῦ λογαριασμοῦ εἰς τὸ Γενικὸν Ταμεῖον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ..

Ἀνακοίνωσις ἀποφάσεων

Ι.Σ. 2/15 -3-2012

Τὴν 2/15 Μαρτίου 2012 ἡμέραν Πέμπτην, συνεδρίασεν εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος καὶ ἔλαβε τὰς κάτωθι ἀποφάσεις:

1. Ἐγένετο ὁ ἀπολογισμὸς τῶν Συνοδικῶν Ἐκδηλώσεων διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας.

2. Τὸ Ἱερὸν Σῶμα ἐνημερώθη παρὰ τοῦ Θεοφιλ. Μαραθῶνος περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν Ἱεραποστολήν.

3. Ἐγένετο ἐνημέρωσις ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς προτάσεως διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μας.

4. Ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἴτησις ἐπανεντάξεως κληρικοῦ ἐπιστρέφοντος ἐν μετανοίᾳ ἐκ παρασυναγωγῆς.

Ἀνακοίνωσις ἀποφάσεων

Ι.Σ. 11/24 -4-2012

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11/24 Ἀπριλίου 2012 ἡμέραν Τρίτην, συνεδρίασεν εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς (κείμενα εἰς τὸν γ' ὄροφον τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κάνιγγος 32 κτιρίου) εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος καὶ συνεζήτησε τὸ μόνον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἥτοι τὰ κατὰ διαστήματα ἀναφυόμενα προβλήματα μετὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως σχετικῶς πρὸς τὴν διαδικασίαν ἀνεγέρσεως Ἱερῶν Ναῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν γραφειοκρατικῶν προσκομμάτων διὰ τὴν πιστοποίησιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ὅτι οἱ Ἱεροὶ ἡμῶν Ναοὶ καὶ Μοναὶ ἀποτελοῦν «λατρευτικούς χώρους γνωστῆς θρησκείας». Τὸ Ἱερὸν Σῶμα ἐνημερώθη παρὰ τῶν Ἀρχιερέων Ἀττικῆς & Βοιωτίας καὶ Μαραθῶνος περὶ τῶν γενομένων ἐνεργειῶν καὶ ἐπαφῶν τὰς ὁποίας εἶχον διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος.

Ώψιμοι «ζηλωταί»

Κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας ὄψιμοι νεοημερολογίται ζηλωταί, ἐξεφώνησαν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἀναθέματα κατὰ τοῦ νῦν Πάπα Ῥώμης Βενεδίκτου, κατὰ τοῦ Λουθήρου, τοῦ Καλβίνου, τῶν Μωαμεθανῶν, τῶν Ἑβραίων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ!

Ἐντύπωσιν προκαλεῖ ὅτι τοῦτοι ἀνεθεμάτισαν (πιθανότατα ἀπὸ κερκτημένην ταχύτητα) καὶ τοὺς ἄλλοθρήσκους! Ἔθεσαν ἐκτὸς Ἐκκλησίας αὐτοὺς οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ὑπῆρξαν μέλη Τῆς! Φαίνεται ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες δὲν ἔπραξαν ὀρθῶς παραλείψαντες νὰ ἀναθεματίσουν τοὺς Ἑβραίους, τοὺς εἰδωλολάτρους καὶ τοὺς πυρολάτρους τῆς ἐποχῆς των! Εὐτυχῶς, ἐφώτισεν ὁ Θεὸς τοὺς τοιούτους νεοφανεῖς ζηλωτὰς διὰ νὰ τὸ πράξουν ἔπειτα ἀπὸ 20 αἰῶνας ἀναμονῆς!

Ἀνεθεμάτισαν καὶ τὸν νῦν Πάπαν Βενέδικτον, ὡσὰν νὰ μὴ ἦσαν ἀναθεματισθέντες καὶ ἐκτὸς Ἐκκλησίας οὗτος καὶ οἱ ἐπὶ χίλια ἔτη προκάτοχοί του Πάπαι. Ἀλλὰ, οἱ γενναῖοι ρασοφόροι ἱππῶται: ἠνοιξαν τὸν πνευματικὸν τάφον τοῦ Βατικανοῦ, ἐξέβαλον τὰ ξηρὰ ὅσα τὸ νενεκρωμένον ἀπὸ χιλιετίας διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν Πάπα, καὶ ἐξιφούληκαν ἐναντίον τοῦ παπικοῦ σκελετοῦ ἀποτέμνωντες τὴν κάραν διὰ τοῦ κοπτεροῦ των ἀναθέματος! Ὁμοίως καὶ οἱ πνευματικοὶ σκελετοὶ τῶν οὐδέποτε ὑπαρξάντων ὡς μελῶν τῆς Ἐκκλησίας Λουθήρου, Καλβίνου, Σβιγγλίου καὶ Ἐρρίκου Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, ἐκαρτομήθησαν ἀναδρομικῶς ὑπὸ τῶν ρασοφόρων μιμητῶν τοῦ Δόν Κιχώτου. Ὅποια γενναιότης!

Ἀνεθεμάτισαν καὶ τὸν Οἰκουμενισμὸν! Ὄντως ἐντυπωσιακὸν διὰ νεοημερολογίτας. Ἀλλὰ ἐνῶ διὰ τοὺς Παπικούς, Προτεστάντας καὶ Ἀγγλι-

κανοὺς οἱ ἀναθεματισμοὶ ἦσαν ἐπώνυμοι, διὰ τὸν Οἰκουμενισμὸν δὲν εὐρέθη ἐπάξιος ἐκπρόσωπος διὰ νὰ ἀναθεματισθῆ. Βλέπετε, ἡ γενναιότης ὅλη ἐξηντλήθη κατὰ τῶν νενεκρωμένων ὄστων καὶ δὲν ἀπέμεινε ὑπόλοιπον διὰ νὰ στραφῆ κατὰ τῶν νεοφανεῶν ἐνσάρκων αἰρετικῶν οἰκουμενιστῶν. Ἄλλωστε, εἶναι οἱ ἐκλέξαντες καὶ χειροτονήσαντες τούτους εἰς τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα...

Οἱ ὄψιμοι τοῦτοι ζηλωταί μᾶς εἶναι γνωστοὶ διὰ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐμπρηστικά των (πολεμικά) ἀνακοινωθέντα ἐναντίον τῶν Γ.Ο.Χ.. Εἶναι αὐτοὶ ὁ ὅποιοι ἀπειλοῦν μὲ ἀφορισμὸν τοὺς δημοσιογράφους οἱ ὅποιοι ἀποτολμοῦν νὰ καλύψουν δημοσιογραφικῶς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν Γ.Ο.Χ.. Διὰ τὰ ἀνωτέρω ἔλαβον τὰς δεούσας ἀπαντήσεις.

Ἐν συνεχείᾳ ἐγένοντο διάσημοι διὰ τὰς κατὰ καιροὺς ἀντιμασονικάς, ἀντισιωνιστικάς, ἀντιπαπικάς, ἀντιοικουμενιστικάς καὶ γενικῶς ...ἀντιπαπικάς των (ἐναντίον πάντων) ἐκρήξεις. Δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς οἱ πλέον χαρακτηριστικοὶ (καὶ ἀσφαλῶς, οἱ πλέον ἡχηροὶ) ἐκπρόσωποι τοῦ εἶδους «ἀντιοικουμενισταὶ νεοημερολογίται» (ἢ «συντηρητικοὶ Ὁρθόδοξοι», διότι εἰς τὸ εἶδος συμπεριλαμβάνονται καὶ «παλαισημερολογίται», ὅπως Σέρβος τις Ἐπίσκοπος). Ἡ, ἄλλως, «ὄπαδοι τῆς ...ἐπιφανοῦς (ἐκ τοῦ Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου) θεωρίας τῆς ἀποφυγῆς τῶν δύο ἄκρων: οἰκουμενισμοῦ καὶ ζηλωτισμοῦ».

Βάλλουν, λοιπόν, οἱ γενναῖοι μιμηταὶ τοῦ Ἐπιφανίου, ταυτοχρόνως εἰς δύο ἀντιθέτους κατευθύνσεις. Ἀλλὰ ἀγαπητοί μου, ὅπως διεκήρυξεν ὁ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός πρὸς τοὺς Ἐπιφανίους τῆς ἐποχῆς του, δὲν ὑφίσταται μέση ὁδὸς μεταξύ φωτὸς καὶ σκότους, μεταξύ ἀληθείας καὶ ψεύδους, μεταξύ Χριστοῦ καὶ διαβόλου. Οἱ ὄπαδοί τῆς μεσότητος, ἐφήρμοσαν

τόν κανόνα τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἄκρων εἰς τὰ τῆς πίστεως, ἐνῶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἰσηγήθησαν τοῦτον διὰ τὰ ζητήματα τῆς **πράξεως**.

Πρέπει, λ.χ., νὰ ἀποφεύγομεν τὰ ἄκρα εἰς τὴν νηστείαν, καὶ οὔτε νὰ ἀθετῶμεν τὴν ἐντολήν τῆς νηστείας, οὔτε πάλιν νὰ νηστεύομεν ὑπερβαλλόντως. Τό αὐτό καὶ εἰς τὰς γονυκλισίας καὶ λοιπὰς πρακτικὰς ἀρετάς. Τό νὰ ἐφαρμόζωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς μεσότητος εἰς τὰ τῆς πίστεως, εἶναι ἀθέτησις τῆς πίστεως. Διότι ὁ χῶρος μεταξύ ἀληθείας καὶ ψεύδους ἀνήκει εἰς τὸ ψεῦδος. Ἡ ἀλήθεια, διὰ νὰ εἶναι ἀλήθεια ὀφείλει νὰ εἶναι 100% ἀλήθεια. Τό ψεῦδος εἴτε ὅταν εἶναι 100% ψεῦδος, εἴτε ὅταν εἶναι ἀναμεμιγμένο καὶ μὲ κάποιον ποσοστὸν ἀληθείας, εἶναι πάλιν ψεῦδος. Καὶ τὸ «κοκτέιλ» τῶν ὀψίμων ζηλωτῶν εἶναι ἀκριβῶς μία τοιαύτη ἀνάμιξις ψεύδους καὶ ἀληθείας.

Καταδικάζουν τὸν Οἰκουμενισμόν καὶ ταυτοχρόνως ἐξυμνοῦν τοὺς Οἰκουμενιστάς. Εἰς συνεντεύξεις των, τινές ἐξ αὐτῶν, ἐξαπολύουν μύδρους κατὰ τοῦ οἰκουμενισμοῦ, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καυχῶνται ὅτι ἐξελέγησαν Ἐπίσκοποι ὑπὸ τῆς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ θεωροῦν τιμητικόν, τὸ ὅτι ἐχειροτονήθησαν ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστάς τοῦ Οἰκουμενισμοῦ! Μίαν ἡμέραν ἀναθεματίζουν τὸν Οἰκουμενισμόν καὶ τὴν ἐπομένην ἀπονέμουν παράσημα εἰς Οἰκουμενιστάς Ἀρχιερεῖς, ἢ ἀποστέλλουν κολακευτικὰς ἐπιστολάς εἰς Οἰκουμενιστάς Πατριάρχας θυμιῶντες τούτους μέχρι λιποθυμίας! Κακὸς ὁ Οἰκουμενισμός, ἀλλὰ καλοὶ οἱ Οἰκουμενισταί! Ὁμοιάζει μὲ περίπτωσιν τινὸς ὁποῖος στηλιτεύει τὴν κλοπὴν, ἀλλὰ τιμᾷ τοὺς κλέπτας. Καταγγέλει τὸ κακόν, ἀλλ' ἐπαινεῖ τὸν κακοποιόν! Διερωτώμεθα, ταῦτα ἀποτελοῦν δείγματα λογικῆς συμπεριφορᾶς, ἢ μήπως σχιζοειδοῦς τοιαύτης;

Δὲν εἴμεθα εἰδικοί διὰ νὰ ἀποφανθῶμεν, ἀλλὰ ὑποθέτωμεν (ἐπιχειροῦντες νὰ ἀνιχνεύσωμεν λογικὴν εἰς τὰ παράλογα) ὅτι ἐπειδὴ τινές βάλλουν κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, θεωροῦν ὅτι ὀφείλουν -εἰς ἀντιστάθμισμα- νὰ ἐπαινοῦν τοὺς Οἰκουμενιστάς καὶ νὰ βάλλουν κατὰ τῶν ζηλωτῶν ταυτοχρόνως. Ἴσως νὰ θεωροῦν ὅτι τοιοῦτοτρόπως τηροῦν ἰσορροπίαν. Ἡμεῖς

νομίζομεν ὅτι τοῦτο μᾶλλον δείγμα ἀνισορροπίας δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ, ὅπως τὸ νὰ πατῆ τις εἰς δύο λέμβους ταυτοχρόνως. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι ἀπώλεια τῆς ἰσορροπίας καὶ πτώσις εἰς τὰ ὕδατα.

Πῶς δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ τις τὸν ἀντάρτην ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος «ταμπουρώθηκε» μεταξύ τῶν ἀντιμαχομένων καὶ πυροβολεῖ ταυτοχρόνως εἰσβολέα καὶ ἀμυνόμενον; Ἀπὸ ποῖον ἀναμένει τὸ παράσημον; Μᾶλλον θὰ εἰσπράξῃ δικαίως τὰ πυρὰ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν (ὅπερ καὶ ἐγένετο). Καὶ ποία ἢ ἀνταμοιβὴ διὰ τὸν κῦνα ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος καταδιώκει τὸν κλέπτην καὶ δάκνει καὶ τὸν οἰκοκύρην; Εἰς τὴν καλύτεραν τῶν περιπτώσεων ἀντιλυσσικὴ θεραπεία! Πῶς θὰ χαρακτηρίζε κανεὶς τὸν δικαστὴν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἐπιτιμᾷ τὸν θύτην ἀλλὰ κατακεραυνώνει καὶ τὸ θῦμα ταυτοχρόνως; Πάντως ὄχι δικαιοκρίτην.

Ἐὰν λοιπὸν ἐπιχειρίσῃ τις νὰ ἀξιολογήσῃ ἀντικειμενικῶς τὴν ὅλην δημοσίαν συμπεριφορὰν τῶν «νεοημερολογιτῶν ἀντιοικουμενιστῶν», ὁ πλέον εὐστοχος καὶ εὐσχημος ὅρος εἶναι «ἀλλοπρόσαλλος καὶ ἀντιφατικὴ ἕως τὰ ὅρια τοῦ ἐμπαιγμοῦ». Διότι ὅταν κληρικός τις τὴν μίαν στιγμὴν στρέφεται πρὸς τὸν λαόν ἐκ τῆς ὠραίας πύλης καὶ κατακεραυνώνει τὸν Οἰκουμενισμόν ὡς αἴρεσιν, ἐνῶ ἀμέσως μετὰ στρεφόμενος πρὸς ἀνατολάς καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Θεόν, μνημονεύει τοὺς οἰκουμενιστάς ὡς «ὀρθοτομοῦντας τὸν λόγον τῆς ἀληθείας», πῶς δύναται νὰ ἐκφύγῃ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐμπαίζοντος; Διότι, **εἴτε τὸν Θεόν ἐμπαίζει, εἴτε τὸν λαόν**. Ἀλλ', εἰς ὀψίμους ζηλωτάς τοὺς παραμένοντας εἰς τὴν κρατοῦσαν ἐκκλησίαν ἀρμόζουν τὰ λόγια τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:

«Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἓνος ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει». (Ματθ. ΣΤ', 24)

Έκδηλώσεις εορτασμού Κυριακής τῆς Ὁρθοδοξίας

Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς ἐτελέσθη Θεία Λειτουργία εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Ἁγίας Παρασκευῆς εἰς Μοναστηράκι Ἀθηνῶν, προεξάρχωντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Καλλινίκου

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Συνοδικοῦ, ἐπραγματοποιήθη περιφορὰ τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων πρωτοστατούντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Καλλινίκου, παισιουμένου ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Γ.Ο.Χ.: Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γεροντίου καὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσσοστόμου καὶ ὑπὸ τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Γ.Ο.Χ.: Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγορίου καὶ Μαραθῶνος κ. Φωτίου καὶ τοῦ ἱεροῦ κλήρου. Πλῆθος κόσμου ἠκολούθησε τὴν περιφορὰν.

Τοὺς ὕμνους κατὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν περιφορὰν ἀπέδωκεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιαστικὴ Βυζαντινὴ Χορωδία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν

τοῦ Μουσικολογιώτατου κ. Μιχαῆλ Μακροῦ.

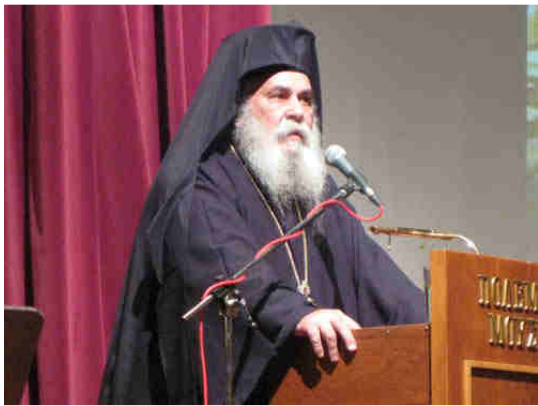

Γ.Ο.Χ. Χριστιανουπό-λεως κ. Γρηγόριος.

Τοὺς ὕμνους ἀπέδωκεν ἡ Βυζαντινὴ Ὁρθόδοξος Χορωδία «Πάτριον Ἀναλόγιον», με χοράρχην τὸν Μουσικολογιώτατον κ. Ἰωάννην Κιαχόπουλον.

Ἡ εορτὴ ἐπερατώθη διὰ τῶν ἀπονομῶν τῶν τιμητικῶν διακρίσεων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος καὶ τῶν πτυχίων τῆς Σχολῆς Κατηχητῶν. Τὸ μετάλλιον «ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου» ἀπενεμήθη εἰς τὸν μακαριστὸν Ἀρχιεπίσκοπον Γ.Ο.Χ. κυρόν Ἀκάκιον Παππᾶν καὶ εἰς τὸν μακαριστὸν Μητροπολίτην Γ.Ο.Χ. Πενταπόλεως κυρόν Καλλιόπιον. Τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τοῦ ἀειμνήστου ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσσοστόμου ἀπενεμήθη εἰς τὸν Ὁσιώτατον Μοναχόν π. Παντελεήμονα Τρούσαν διὰ τὴν δωρεάν ἀκινήτων εἰς τὸ Γενικὸν Ταμεῖον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ..

Τέλος, έλαβον τὰ πτυχία των εκ χειρός του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ.κ. Καλλινίκου, οί άρίστως περατώσαντες την φοίτησιν εις την Σχολήν Κατηχητών της Έκκλησίας τών Γ.Ο.Χ.: Μαριάννα Γκίκα του Εύαγγελου, Χρήστος Παπαϊωάννου του Ιωάννου, Χρυσανγή Κατέβα του Γεωργίου και Χρυσοβαλάντου Πνευματικού του Κωνσταντίνου.

Τόν συντονισμόν της εκδηλώσεως είχεν αναλάβει ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Γρηγόριος Ταυλάριος.

«Ορθοδοξία και Εικονομαχία»

Όμιλία του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγορίου

«Αύτη ή ήμέρα ήν έποίησεν ο Κύριος
αγαλλιασώμεθα και ευφρανθώμεν εν αυτή».

Τά ίδια ακριβώς λόγια του Ψαλμοδού, νομίζω ότι επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουμε και έμεις, Μακαριώτατε πάτερ και Δέσποτα, για να έορτάσουμε την αναστήλωση τών Ίερών Εικώνων, την λαμπρή αυτή ήμέρα της Ορθοδοξίας.

Και ισχυριζόμεθα αυτό, Σεβασμιώτατοι, τίμιο πρεσβυτέριο και αγαπητοί εν Χριστώ άδελφοί, ότι σήμερα λαμπροφορεί ή Ορθόδοξος Έκκλησία, ή όποια επί έναν αιώνα περίπου έστερείτο τό Ίερόν εκτύπωμα του Νυμφίου της, της Υπερμάχου Προστάτιδος και τών Αγίων.

Ο Χριστός μετά τό σωτήριο Πάθος Του, την Ανάστασιν Του και την ένδοξον Ανάληψιν Του για την συνέχιση του σωτηριολογικού Του έργου έθεσε μέσα στην Έκκλησία Του ως ήγήτορες, τους Αποστόλους και οί Απόστολοι μέ την σειρά τους έδωσαν την σκυτάλη της συνέχειας του έργου του Χριστού στους μεταποστολικούς Πατέρες έως και σήμερα.

Στην πορεία αυτή ανεφύησαν αίρέσεις οί όποιες στόχο είχαν να έμποδίσουν ή να άκυρώσουν τό έργο του Χριστού, δηλαδή την σωτηρία του ανθρώπου. Μία από αυτές ήταν και ή αίρεση της Εικονομαχίας. Θα αναφερθούμε εν συντόμω στις αίρέσεις πού προηγήθηκαν μέχρι την εποχή της Εικονομαχίας έως τόν 8ο αιώνα, διότι θα διαπιστώσουμε κατά αυτόν τόν τρόπο τίς μεθοδεύσεις του έχθρου του ανθρώπου, πού δέν είναι άλλος από τόν ίδιο τόν διάβολο.

Ξεκινώντας από τους πρώτους Αποστολικούς χρόνους βλέπουμε τους Μαθητές του Χριστού, υπό δυσμενέστατες συνθήκες να κηρύττουν τόν Εύαγγελικό λόγο για την σωτηρία του κόσμου.

Και ενώ μέ την Χάρη του Θεού υπερνικούν τίς αντιδράσεις αρχόντων άθείων και ειδωολατρών, εν τούτοις συναντούν σοβαρά εμπόδια λόγω της ταυτόχρονης, μέ την αποστολική τους δράση, έξαπλώσεως αίρετικών, σοφιστικών και άληθοφανών διδαχών, διά τών όποιων οί έχθροί του

Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προσπαθοῦν νά παραπλανήσουν τούς νεοφώ-τιστους Χριστιανούς καί νά τούς ἀπομακρύνουν ἀπό τήν ὁδό τῆς Ἀληθείας.

Τό ἴδιο ἀκριβῶς ἐπαναλαμβάνεται στήν περίοδο τῶν ἀποστολικῶν διαδόχων, κατά τήν ὁποία τύραννοι, εἰδωλολάτρες καί αἰρετικοί ἐνώνουν τίς δυνάμεις τους, γιά ν' ἀφανίσουν - ὅπως πίστευαν - τήν διδασκαλία τῆς Χριστιανικῆς Ἀγάπης καί Δικαιοσύνης ἢ διαφορετικά τήν σώζουσα πίστη.

Μάταια ὅμως. Ἡ ἀκατανίκητη δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία κατά κανόνα τελειοῦται μέσα ἀπό τούς διωγμούς καί τίς θλίψεις τῶν πιστῶν, ὁδηγεῖ τήν Ἐκκλησία Του σέ μεγαλειώδεις ἐπιτυχίες, ἕως ὅτου τό ἱεραποστολικό της ἔργο νομιμοποιεῖται ἀπό τό διάταγμα τῶν Μεδιολάνων κατά τό 313 μ.Χ.

Παρά ταῦτα, καί ἐνῶ τήν μαρτυρική στρατιά τοῦ Χριστοῦ ἔχουν ἀρχίσει νά πλαισιώνουν διδάσκαλοι Οἰκουμενικοί καί Πατέρες τρισόλβιοι καί ἀκαταμάχητοι, ἐν τούτοις μία αἵρεση - αὐτή τοῦ Ἀρείου - θά τήν συνταράξει καί θά προξενήσει σημαντικές φθορές στίς τάξεις τῆς Ἐκκλησίας.

Στίς σκόπιμες αἰτιάσεις τοῦ Ἀρείου κατά τῆς Θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θά συμμαχήσουν μερικά χρόνια ἀργότερα οἱ Πνευματομάχοι Νεστόριος καί Μακεδόσιος, τούς ὁποίους οἱ δύο πρῶτες Οἰκουμενικές Σύνοδοι τούς παραδίδουν στήν αἰώνια κατασχύνη.

Οἱ ἐπόμενοι αἰρεσιάρχες, πού θά προσπαθήσουν νά νοθεύσουν τήν κρυστάλλινη καί διαυγέστατη διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου, εἶναι περισσότερο προσεκτικοί καί πονηροί τῶν προγενεστέρων κι ἐπιλέγουν νά μὴ βάλουν εὐθέως κατά τῆς Θεότητος τοῦ Θεανθρώπου, ἀλλά νά στρέψουν τά βέλη τους κατά τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεώς Του. Ἔτσι αὐθαιρέτως συνενώνουν τήν ἀνθρώπινη φύση Του στήν Θεϊκή καί μαζί μέ αὐτήν προσαρτοῦν τήν θέλησί Του καί τήν ἐνέργειά Του, πού εἶχε ὡς τέλειος ἄνθρωπος. Ὁ Εὐτυχῆς καί ὁ Διόσκουρος, οἱ σημαντικότεροι εἰσηγητές τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ

καί Μονοθελητισμοῦ, θά καταδικαστοῦν ἀπό τήν Δ', τήν ΣΤ' καί τήν Πενθέκτη Οἰκουμενική Σύνοδο.

Ἀφοῦ λοιπόν ὅλοι αὐτοί οἱ ὑπηρέτες τοῦ ψεύδους δέν θά κατορθώσουν οὔτε νά πλήξουν τήν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' οὔτε καί νά ὑποβαθμίσουν τήν ἀνθρώπινη φύση Του καί τίς ἐξηρημένες ἀπό αὐτήν θέλησή Του καί ἐνέργεια, οἱ διάδοχοί τους προτιμοῦν νά πολεμήσουν αὐτή τή φορά τό ἐκτύπωμα τῆς Ἁγίας μορφῆς Του πιστεύοντας ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι αὐτό τό ἀνόσιο ἔργο τους θά ἐστέφετο ἀπό ἐπιτυχία. Ἔτσι δημιουργήθηκε ἡ εἰκονομαχική αἵρεση, ἡ ὁποία διήρκεσε ἕναν περίπου αἰῶνα καί πρόσθεσε στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρες καί Ὁμολογητές.

Ἡ αἵρεση αὐτή ἔχει κοινές ρίζες μέ τίς προγενέστερες. Κύριος στόχος τῶν εἰσηγητῶν της εἶναι μέ διάφορους τρόπους - εὐθεῖς καί πλαγίους - νά παρουσιάσουν ἕναν διαφορετικό Χριστό ἀπό αὐτόν πού ὁ Ἰδιος ἐφάνερωσε στόν κόσμο.

Ἐπίσης οἱ αἰρεσιάρχες αὐτοί ὅπως καί οἱ προηγούμενοι, σκοτισμένοι καί ὑποδουλωμένοι σέ κάθε μορφῆς κακία συνεργάστηκαν μέ τόν ἴδιο τόν σατανᾶ καί προσπά-θησαν μέ κάθε τρόπο νά ἀνατρέψουν τά ἀκατάλυτα ἀποστολικά καί ἀγιοσυνοδικά ὄρια.

Τήν δεινή αὐτή αἵρεση εἰσάγει στήν Βασιλεύουσα ἡ δυναστεία τῶν Ἰσαύρων μέ ἐπικεφαλῆς τόν αὐτοκράτορα Λέοντα τόν Γ' (716-

740 μ.Χ.), ὁ ὁποῖος ἔχοντας στό πλευρό του τόν στρατό, τίς ἀνώτερες κοινωνικές τάξεις καί σημαντική μερίδα ἐπιόρκων κληρικῶν, στρέφεται ἀπό τό 726 καί μετέπειτα κατά τῆς προσκυνήσεως τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων.

Μέ χρήση ἀπειλῶν, βίας καί διωγμῶν, ἀπαγορεύει στούς πιστούς νά προσκυνοῦν Ἱερές Εἰκόνες καί Ἅγια Λείψανα, διατάσσει τήν ἀφαίρεσή τους ἀπό τούς Ναούς, στηρίζοντας ὅλες αὐτές τίς ἀνόσιες πράξεις του στόν Ἰουδαϊκό Νόμο, πού ἀπαγορεύει τήν χρήση εἰδώλων καί ὁμοιωμάτων. Ἡ ὠμή καί ἀπροκάλυπτη διά τῆς

βίας επέμβαση της πολιτικής εξουσίας στα εκκλησιαστικά ζητήματα, ἐγείρει ἀντιδράσεις, πού ὀδηγοῦν σέ μεγάλη ἀναστάτωση τήν κραταιά Αὐτοκρατορία. Παρ' ὅλα αὐτά οἱ περισσότεροι Ναοί στήν Βασιλεύουσα, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς Ἁγίας Σοφίας, διατηροῦν ἀνέπαφα τά περιφρημα ψηφιδωτά τους καί τίς νωπογραφίες τους.

Εἶναι γνωστοί οἱ λόγοι γιά τούς ὁποίους οἱ Ἱερές Εἰκόνες εἶχαν μετακινηθεῖ ἀπό τήν ἀρχική τους θέση. Γιά αὐτό δέν θά ἀναφερθοῦμε σέ ἱστορικά γεγονότα ἀλλά θά σταθοῦμε περισσότερο στόν χαρακτήρα τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, διότι ἡ προσκύνησή τους ἀποτελεῖ ζήτημα πίστεως καί σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.

Πρῶτον λοιπόν θά ἀναφερθοῦμε στίς Ἱερές Εἰκόνες, ἐστιάζοντας κυρίως στόν ἁγιαστικό τους χαρακτήρα, καί δεύτερον θά ἐπιχειρήσουμε ἀναδρομή στήν περίοδο τῆς Εἰκονομαχίας καί σέ γεγονότα ἀπό τήν ἀλλαγὴ τοῦ ἡμερολογίου-έορτολογίου (1924) καί ἐξῆς.

Ὁ χαρακτήρας τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων.

1. Ὁ διηγηματικός χαρακτήρας, σύμφωνα μέ τόν ὁποῖο, ὁ ἁγιογράφος ἀναπαριστᾷ, μέ τόν χρωστήρα του θεῖα πρόσωπα, Εὐαγγελικές περικοπές, θαυμαστά γεγονότα ἀπό τήν ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἀειπαρθένου Μητρός Του, ἀποτυπώνει τούς σταθμούς καί τήν ἱερά δραστηριότητα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί περιγράφει μαρτύρια Ἁγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Γι' αὐτό τόν λόγο σέ πολλές εἰκόνες ὁ ἁγιογράφος συνηθίζει νά γράφει τήν λέξη «ἱστορήθη».

2. Ὁ δογματικός χαρακτήρας, σύμφωνα μέ τόν ὁποῖο ἀποτυπώνεται ἡ ὑπόστασις τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἡ οὐσία Του εἶναι παντελῶς ἀνέκφραστος καί ἀκατάληπτος.

3. Ὁ ἁγιαστικός χαρακτήρας κατὰ τόν ὁποῖο μία εἰκόνα, ἓνα Ἅγιο Λεῖψανο, ἓνα μαρτυρικό ἔνδυμα, ἐνεργοποιοῦν καί μεταδίδουν τήν ἁγιαστικὴ χάρη μέ τήν ὁποία εἶναι ἀναποσπᾶστος συνδεδεμένα. Αὐτὴ ἡ Θεῖα Χάρις πλουσιοπάροχα ἐνεργοποιεῖται κάτω ἀπὸ ἀνερμήνευτες συνθῆκες, μέ θαύματα παράδοξα καί ἐκπληκτικά, τὰ ὁποία ὄχι

μόνο διαβάζουμε στὰ Ἱερά βιβλία, ἀλλά καί συχνά βιώνουμε στήν διάρκεια τῆς ζωῆς μας.

1ον Ὁ διηγηματικός χαρακτήρας.

Κατ'ἀρχὴν ὁ διηγηματικός χαρακτήρας τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ἐπιτελεῖ κατηχητικό ἔργο στοὺς ἀπλουστεροὺς καί τούς ἀγραμμάτους, οἱ ὁποῖοι ἀδυνατοῦν νά κατανοήσουν τίς διδαχές τῶν Ἱερῶν Βιβλίων. Γι' αὐτό ἐπικεντρῶνουν τήν προσοχή τους στίς ἱερές εἰκόνες μέσῳ τῶν ὁποίων ἔρχονται σέ ἐπαφή μέ τήν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καί γνωρίζουν Εὐαγγελικά γεγονότα, πού τούς ὀδηγοῦν στόν δρόμο τῆς ἀληθινῆς πίστεώς μας. Ἔτσι ἀπὸ τήν Εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως διδάσκονται ὅτι ὁ Χριστός μας ἐνίκησε τόν θάνατον, ἀπὸ τήν Σταύρωση πληροφοροῦνται ὅτι θυσιάσθηκε γιά τήν σωτηρία μας καί ἀπὸ τήν Γέννησή Του βλέπουν ὅτι προτίμησε τήν πτωχεῖα, γιά νά μᾶς διδάξει τήν ταπείνωση καί νά ὑποδείξει ὅτι ὁ δρόμος τῶν θλίψεων καί τῶν στερήσεων, ἀνοίγει διάπλατα τήν θύρα τοῦ Παραδείσου.

Οἱ διηγήσεις ἐπίσης τῶν Ἱερῶν Παραστάσεων ἐπιδρῶν στίς τρυφερές ψυχές τῶν μικρῶν παιδιῶν καί ἐντυπώνουν στόν ἀπονήρευτο νοῦ τους καί στήν καθαρὴ τους καρδιά τὰ ἱερά πρόσωπα τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καί τῶν Ἁγίων καί ἐνσταλάζουν στήν ψυχὴ τους τόν πρῶτο σεβασμὸ καί τήν ἀγάπη γιά τὰ ἱερά αὐτά πρόσωπα.

Οἱ Ναοί ἐπίσης διακοσμημένοι μέ θεῖες Εἰκόνες, ἀπλώνουν δίχτυ προστασίας στήν σκέψη τῶν ἐκκλησιαζομένων καί τούς ἐμποδίζουν νά μετεωρίζονται σέ μάταιους καί ἀνωφελεῖς λογισμούς. Ἡ εἰκαστικὴ τέχνη, σύμφωνα μέ τούς Καππαδόκες Πατέρες, εἶναι παιδαγωγικὸ μέσο, εἶναι ἡ τέχνη τοῦ λαοῦ, τό βιβλίον τῶν ἀγραμμάτων καί συμπληρῶνει τό κατηχητικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

2ον Ὁ δογματικός χαρακτήρας.

Ὁ δογματικός χαρακτήρας τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, ὅπως προαναφέρθηκε, ἀφορᾷ τήν ἀπεικόνιση τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καί δέν συσχετίζεται μέ τήν Θεῖα οὐσία Του, πού εἶναι ἀνέκφραστη καί ἀκατάληπτη.

Τό ἴδιο ἰσχύει καί μέ τήν ἀπεικόνιση τῶν

Λειτουργικῶν Πνευμάτων. Κάθε ἀγιογράφος ὀφείλει νά ἀπεικονίσει τήν μορφή τῶν Ἀγγέλων καί τῶν λοιπῶν ἐπουρανίων δυνάμεων, ὅπως αὐτή περιγράφεται ἀπό Προφήτες, Ἀποστόλους, Μυροφόρους γυναικες, Μάρτυρες καί ἄλλα πρόσωπα τά ὅποια ἀξιώθηκαν τῶν ἀγγελικῶν ἐπισκέψεων καί τῆς μετ' αὐτῶν συνομιλίας. Καί στήν ἀπεικόνιση ἐπίσης ἑνός Ἁγίου, αὐτό πού ἀποτυπώνεται εἶναι ἡ ἐξωτερική μορφή καί διάπλασή του, καθ' ὅτι ἡ ψυχή, ὡς ἀόρατος καί ἄυλος, δέν ἀπεικονίζεται καί δέν ἐμπίπτει στίς σωματικές μας αἰσθήσεις.

Γι' αὐτό πρὸς ἄρσιν ὁποιασδήποτε παρανοήσεως, οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπό τόν Μέγα Βασίλειο ἕως τόν Ἱερό Ἰωάννη τόν Δαμασκηνό καί τόν Ὁμολογητή Θεόδωρο τόν Στουδίτη, διεκήρυξαν ἀπό κοινοῦ μέ τούς Πατέρας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅτι ἡ προσκύνηση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ἔχει μόνον τιμητικόν χαρακτήρα, ἡ δέ τιμή μεταβαίνει εἰς τό πρωτότυπον τοῦ εἰκονιζομένου προσώπου, καί ὄχι στά ὑλικά ἀπό τά ὅποια κατασκευάζεται ὁποιαδήποτε Ἱερά Εἰκόνα.

3ον Ὁ ἀγιαστικός χαρακτήρας.

Ἐδῶ θά πρέπει νά διευκρινισθοῦν ὀρισμένα ζητήματα τά ὅποια σέ κάποιες περιπτώσεις προκαλοῦν σκανδαλισμό τῶν πιστῶν καί πολλές φορές δημιουργοῦν εὐλογες ἀπορίες ἢ καί δικαιολογημένη σύγχυση ἀπόψεων. Πολλοί εἶναι ἐκεῖνοι πού πιστεύουν ὅτι μία Ἱερά Εἰκόνα εἶναι περισσότερο θαυματουργή ἀπό μία ἄλλη. Αὐτή ἡ πεποίθηση δέν εἶναι ὀρθή. Τό ἄν μέσω ὁποιασδήποτε Εἰκόνας ἐπιτευχθεῖ κάποιο θαῦμα ἢ καταγραφεῖ ἕνα παράδοξο γεγονός, αὐτό ἐξαρτᾶται πρωταρχικά καί ἀναντίρρητα ἀπό τόν Κύριόν μας, ὁ Ὅποιος ἀποτελεῖ τήν ἀνεξάντλητο πηγὴ τῶν θαυμάτων καί τά πάντα συντελοῦνται σύμφωνα μέ τό Ἅγιον θέλημά Του.

Ἐκεῖνος μόνον γνωρίζει σέ ἀπόλυτο βαθμό, ποιός ἄνθρωπος πρέπει νά εὐεργετηθεῖ, Αὐτός ἐτάζει νεφρούς καί καρδίας, ὁ Ἴδιος δωρίζει τό φῶς τῆς ἡμέρας καί τό νερό τῆς βροχῆς σέ δικαίους καί ἀδίκους. Ἐπομένως δέν εἶναι κάτι παράδοξο ὅταν μέσω μίας Ἱεράς Εἰκόνας εὐεργετηθεῖ ἕνας ὀλιγόπιστος καί ἁμαρτωλός ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος ἔχει τήν ἀνάγκη τοῦ ἱατροῦ,

καί ἀγνοηθοῦν οἱ δεήσεις ἑνός ἐνάρετου Χριστιανοῦ, πού δοκιμάζεται γιά τήν σταθερότητα τῆς πίστεώς του καί τήν ἐπιβράβευση τῆς ὑπομονῆς του. Τά κριτήρια λοιπόν μέ τά ὅποια οἱ Ἱερές Εἰκόνες καί τά Ἁγιασμένα Λείψανα ἀναδεικνύουν τήν θαυματουργική τους δύναμη καί χάρη, ὑπέρκεινται τῶν ἀνθρωπίνων νοητικῶν δυνάμεων.

Μόνον ὁ Θεός γνωρίζει τούς συγκεκριμένους κάθε φορά λόγους, γιά τούς ὁποίους ἐπιτελεῖται κάποιο θαῦμα μικρό ἢ μεγάλο, ἐκ μέρους τῶν διαφόρων ἀνά τήν Οἰκουμένη προσκυνημάτων. Ὅλα αὐτά βεβαίως ἰσχύουν ὑπό τήν προϋπόθεση ὅτι τά ἀπανταχοῦ καταγραφόμενα θαύματα ἐμπεριέχουν τήν προαπαιτούμενη ἀξιοπιστία καί σοβαρότητα καί δέν ἔχουν καμμία ἀπολύτως σχέση μέ ἐκεῖνα πού μεθοδεύονται ἀπό γόητες καί ἱερόσυλους ἢ διαφημίζονται ἀπό κενόδοξους καί πλανεμένους ἀνθρώπους.

Ποῖός μπορεῖ νά ἀμφισβητήσῃ τό μεγάλο θαῦμα πού ἐνήργησε ἡ Ἱερά Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ στήν Βηρυττό; Ἴσως νά μὴν ὑπάρχει ἄλλο παρόμοιο ἱστορικό προηγούμενο. Ἡ χαριτόβρυτος αὐτή Εἰκόνα, μέ ὅσα παράδοξα καί ὑπέρφύσιν ἐπιτελοῦσε καθημερινῶς, ἔπεισε ὀλόκληρη τήν Ἑβραϊκὴ Συναγωγὴ τῆς Βηρυττοῦ νά ἀσπασθεῖ τόν Χριστιανισμό καί ἐν συνεχείᾳ νά βαπτισθοῦν ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι τῆς κοινότητος.

Ποῖός ἀγνοεῖ τήν Ἱερά Εἰκόνα τῆς Ἑγγυήτριας τῶν ἁμαρτωλῶν Θεοτόκου Μαρίας, ἡ ὅποια ἔδωσε τό ἔναυσμα στήν ἐξ Αἰγύπτου συνώνυμό της Ὅσια, ν' ἀρνηθεῖ τήν ἁμαρτία καί νά καταστεῖ τό φωτεινότερο παράδειγμα μετανοίας;

Ποῖός λησμονεῖ τήν παρουσία τῆς Θεομήτορος, ἡ ὅποια ἐκάλεσε μέσα ἀπό τήν Εἰκόνα τῆς τόν Ζωγραφετὴ Ἀσκητὴ καί τόν ἐνημέρωσε ὅτι οἱ Λατινόφρονες ἐχθροὶ τοῦ Υἱοῦ τῆς καί τῆς Ἰδίας, ἐτοιμάζονται νά πυρπολήσουν τήν Ἀθωνικὴ Μονὴ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου;

Σέ θαυματουργὴ Εἰκόνα τῆς Θεομήτορος στήν Βασιλεύουσα προσέφυγε ὁ Ἰβηρο-Σκητιώτης Νεομάρτυς Ἰγνάτιος γιά νά ἐπιτύχει τό ποθούμενον Μαρτύριον τό ὅποιον μέ θαυμαστό τρόπο τρεῖς φορές ἐπικυρώθηκε, ὑπό τῆς Ἱεράς Εἰκόνας, ὅπως αὐτό βεβαιώνεται στόν βίον τοῦ Ὀσιομάρτυρος.

Στήν Ἱερά Εἰκόνα τῆς Θεομητορικῆς Δεήσεως

προσηύχεται καθημερινῶς στό ἀσκητικό του κελί ὁ Ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος -ἀκόμη καί ὅταν ἐβασανίζετο ἀπό ὑδρωπικία- καί πολλακίς ἐστέκετο μετέωρος (δηλαδή δέν πατοῦσε στήν γῆ) μέ τήν πρεσβεία τῆς Θεοτόκου, ὅπως αὐτό βεβαιώνεται ἀπό τόν μαθητή του Νικηφόρο.

Ὅπως προαναφέρθηκε ἡ θαυματουργική ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ ἐνεργοποιεῖται καί μέσω τῶν Ἱερῶν Λειψάνων. Ποιός λοιπόν μπορεῖ ν' ἀμφισβητήσει τό ὑπερφυές θαῦμα, πού ἐνήργησε ἡ χάρις τοῦ Ζωοποιοῦ Πνεύματος μέσω τοῦ ἀδιαφθόρου σκηνώματος τῆς Παρθενομάρτυρος Εὐφημίας; Ὅταν ὀλόκληρη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐκλονίζετο ἀπό τήν Μονοφυσιτική αἵρεση καί εὐρίσκετο σέ ἀπορία περὶ τοῦ πρακτέου, τότε θεία

νεύσει προσέφυγε στό μαρτυρικό λείψανο τῆς Ἀγίας, ἡ ὁποία διετράνωσε τό Ὁρθόδοξο δόγμα, θέτουσα ὑπό τούς πόδας τῆς τόν λανθασμένο τόμο τῆς αἰρέσεως τοῦ Διοσκοῦρου.

Ἐνώπιον τῶν Ἱερῶν σκηνωμάτων τῶν Ἁγίων Κύρου καί Ἰωάννου ὁ Ἀγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ἀνέπεμπε καθημερινά ἐπίπονες παρακλήσεις καί συνεχεῖς δεήσεις διά νά τύχει τῆς συμπαθείας τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων καί νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό ἀνίατη ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ἀλλά μόνον ἀπό τά λείψανα τῶν Ἁγίων καί τίς Ἱερές Εἰκόνες πηγάζει ἡ Χάρις τῶν ἰάσεων καί τῶν παραδόξων θαυμάτων; Ἀσφαλῶς ὄχι. Οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων βεβαιώνουν ὅτι ἀκόμη καί αὐτή ἡ σκιά τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου θεράπευε τούς ἀσθενοῦντας, ὅπως καί ἡ μηλωτή τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ διαίρεσε τόν Ἰορδάνη ποταμό, ὅταν ἦλθε σέ ἐπαφή μέ τά εὐλογημένα ὕδατά του.

Ὁ χιτώνας τοῦ Μ. Ἀντωνίου ἔδινε στόν μαθητή του Μέγα Ἀθανάσιο ἰδιαίτερη πνευματική δύναμη καί χαρά κάθε φορά πού τόν χρησιμοποιοῦσε. Αἰσθανόταν παρηγορία καί δύναμη φορώντας τον, ἔπειτα ἀπό τούς ἐξαντλητικούς ἀγῶνες του κατά τοῦ Ἀρειανισμοῦ, γί' αὐτό καί τόν τιμοῦσε ὡς ἱερό ἔπαθλο.

Τό σχοινί πού τυλίχθηκε στόν ἱερό τράχηλο

τοῦ Νεομάρτυρος Πολυδώρου ἀπάλλαξε ἀσθενοῦντα ἀπό δαιμόνιο καί τά αίματωμένα νεομαρτυρικά ἐνδύματα τοῦ Ἑσφιγμενίτου Τιμοθέου πλημμυρίζουν ἀπό εὐωδία τούς συνασκητές του.

Ὅσα ἀναφέραμε εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικά καί ἀπειροελάχιστα μπροστά στό ἀμέτρητο πλῆθος τῶν παραδόξων καί τῶν ὑπερφυῶν θαυμάτων, πού ἐνεργεῖ καθημερινά ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μέσω τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων καί τῶν ἁγιασμένων Λειψάνων. Αὐτά ἀνέτρεψαν στήν πράξη τήν εἰκονομαχική αἵρεση, κατενίκησαν τήν Ἰουδαϊζουσα ὑποκριτική θεωρία τῆς καί ἐσκόρπισαν στά τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα τήν ἐπιχειρηματολογία τῆς. Δέν εἶναι τυχαῖο τό γεγονός ὅτι ἡ Ζ'

Οἰκουμενική Σύνοδος ἀφιέρωσε πάρα πολύ χρόνο στήν ἀναφορά θαυμάτων τά ὁποῖα τελοῦνταν μέσω τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων.

Ὀλοκληρώνοντας τό τρίτο μέρος, τό ἁγιαστικό -θεραπευτικό, κρίνεται ἀπαραίτητο νά τονίσουμε ὅτι ὁ Χριστός στήν ἐπέγεια παρουσία Του χρησιμοποίησε δύο μέσα γιά νά ὀδηγήσει σέ μετάνοια τόν ἄνθρωπο: τό κήρυγμα καί τό θαῦμα. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος πού δέν ἐρχόταν σέ μετάνοια μέ τό κήρυγμα, πειθόταν μέ τό θαῦμα γιά τήν βεβαιότητα τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖνος ὁμως πού δέν πειθόταν οὔτε μέ τόν λόγο ἀλλά οὔτε καί μέ τό θαῦμα παρέμενε ἄπιστος καί ἀμετανόητος. Τέτοιοι ἄνθρωποι ἦταν πρωτίστως οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι ὁμως ὄχι μόνον δέν πίστεψαν στήν Ἀλήθεια, ἀλλά καί τήν πολέμησαν μέ τήν συμπαράσταση, μέ τήν συμμετοχή καί τίς περισσότερες φορές μέ τήν πρωτοβουλία τῆς ἴδιας τῆς αὐτοκρατορίας.

Κατά τήν Εἰκονομαχία τό ἴδιο τό κράτος (ἡ τότε κραταιά αὐτοκρατορία, ἡ ὁποία ἀπό τούς Φράγκους καί τούς ἀπογόνους αὐτῶν καθιερώθηκε νά ὀνομάζεται Βυζάντιο) ἐφάρμοξε ὄχι μόνον διά νόμου τίς ἀποφάσεις τῶν εἰκονομάχων ἀλλά καί διά τῆς βίας (διωγμοί). Ἡ ἴδια τακτική ἀκολουθήθηκε καί ἀπό τούς ἡγέτες τῆς πολιτείας καί τῆς Ἐκκλησίας καί κατά τό 1924

καί ἐντεῦθεν μέ τήν εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου καί τήν ἀλλαγὴ τοῦ ἑορτολογίου.

Θεωροῦμε ὅτι ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου δῖχασε τούς πιστούς σέ παλαιοημερολογίτες καί νεοημερολογίτες. Ἐάν λοιπόν ἐγώ (καί τό ἐγώ εἶναι ἀντιπροσωπευτικό γιά ὅλους ὅσους εὐρισκόμεθα ἐδῶ) σήμερα ἀκολουθῶ ἓνα ἐκ τῶν δύο ἡμερολογίων - ἑορτολογίων, τότε ἀπέναντί μου ἔχω τόν ἀδελφό μου, τόν ὁποῖο ὀφείλω νά προσεγγίσω μέ μία παραίνεση, μέ ἓναν ὑπαινιγμό, μέ τήν προσευχή μου, ἀκόμα καί μέ τήν σιωπή μου καί μέ τό παράδειγμά μου, τό ὁποῖο ἴσως τελικά νά φέρνει περισσότερα θετικά ἀποτελέσματα ἀπό τήν καλύτερη παραίνεση καί συμβουλή.

Στήν ἀναδρομή – παραλληλισμό τῆς περιόδου τῆς Εἰκονομαχίας καί ἐκείνης τῶν τελευταίων 88 ἐτῶν, σχετικά μέ τήν στάση τῆς κρατικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας, θά θέλαμε νά ἐπισημάνουμε τά ἑξῆς:

1. Μεροληπτική στάση τοῦ κράτους.

Ἀλλαγὴ ἡμερολογίου-ἑορτολογίου

Ἡ Εἰκονομαχία, μία πολιτική πού εἰσήχθη καί ὑποστηρίχθηκε ἀπό τούς βυζαντινοὺς αὐτοκράτορες, ἐξελίχθηκε σέ ἐκκλησιαστική ἔριδα. Κατά παρόμοιο τρόπο καί τό κράτος, εἰσάγοντας τό νέο ἡμερολόγιο, δῖχασε τούς πιστούς.

2. Ἐφαρμογή ἀποφάσεων διά τῶν νόμων καί διά τῆς βίας.

A. Ναοί.

Κατά τήν Εἰκονομαχία οἱ ναοί εὐρίσκοντο ὑπό τόν πλήρη ἔλεγχο τῶν εἰκονομάχων. Τό 1924, ἀλλά καί κατά τόν διωγμό τοῦ 1952-1954, οἱ ναοί τῶν Παλαιοημερολογιτῶν σφραγίσθηκαν ἀπό τήν κρατική ἐξουσία καί ἀργότερα κάποιοι ἐξ αὐτῶν δόθηκαν πρὸς χρῆσιν μόνο στήν κρατοῦσα Ἐκκλησία. Ἐπίσης, σήμερα γιά τήν οἰκοδόμησι νῶν μας ἀκολουθεῖται ἡ ἐξοντωτική γραμμὴ τῆς φορολογήσεως πού καθιστᾶ σχεδόν ἀδύνατη τήν ἀνέγερση νέων νῶν. Ἀντιθέτως, στήν κρατοῦσα Ἐκκλησία ὄχι μόνο δίδονται ἀπαλλαγές, ἀλλά καί κρατικά κονδύλια μέσω τῶν δήμων.

B. Φοίτηση σέ Ἐκκλησιαστικές καί Θεολογικές Σχολές.

Δυστυχῶς ἰσχύει μέχρι σήμερα τό Βασιλικό Διάταγμα τοῦ 1952 βάσει τοῦ ὁποῖου ἀπαγορεύεται ἡ φοίτηση Παλαιοημερολογιτῶν στίς Ἐκκλησιαστικές καί Θεολογικές Σχολές. Τό ἀπαγορευτικό αὐτό μέτρο εἶναι ἀδικο διότι ὁ Ἕλληνας Παλαιοημερολογίτης φορολογεῖται καί εἶναι συνεπής στίς ὑποχρεώσεις του πρὸς τό κράτος, ἐνῶ αὐτό τόν περιορίζει καί τόν καθιστᾶ πολίτη δευτέρας κατηγορίας.

Γ. Διωγμοί.

Ἀξίζει νά ἀναφεροῦμε στοὺς διωγμούς πού ἐξαπέλυσαν οἱ εἰκονομάχοι αὐτοκράτορες σέ διάφορες περιοχές τῆς αὐτοκρατορίας. Μέ τήν μέθοδο τῶν διώξεων προσπάθησαν νά ἐπιβάλλουν τήν πολιτική τους, χωρίς ὁμως ἀποτέλεσμα. Νέοι Μάρτυρες καί Ὁμολογητές προστέθηκαν στό Ἁγιολόγιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δίπλα στοὺς Ἁγίους τῶν εἰδωλολατρικῶν διωγμῶν.

Στό σημεῖο αὐτό ἂς σημειωθεῖ ὅτι, τόσο τό 1924 ὅσο καί τό 1952-1954, ἡ κρατοῦσα Ἐκκλησία, ἔχοντας ὡς σύμμαχό της τήν Ἑλληνική Κυβέρνηση, ἐκδίωξε τούς Παλαιοημερολογίτες. Στά χρόνια τῶν διωγμῶν, κληρὸς καί λαός, ἀντιτάχθηκαν στήν αὐθαίρετη μεταρρύθμιση τοῦ ἡμερολογίου. Στήν ἱστορική μνήμη ἀποτυπώθηκαν τόσο ἡ δολοφονία, ἐκ μέρους τῆς ἀστυνομίας, τῆς Αἰκατερίνης Ρούτη, ἡλικίας 26 ἐτῶν καί μητέρας τριῶν παιδιῶν, ὅσο καί οἱ συλλήψεις, οἱ φυλακίσεις καί οἱ ἀποσηματισμοί κληρικῶν, τό σφράγισμα τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί οἱ ἐξορίες τοῦ φλογεροῦ ἡγέτη τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, πρῶην Φλωρίνης Χρυσοστόμου.

3. Πρόσωπα.

Στήν διάρκεια τῆς Εἰκονομαχίας ἀνεφάνησαν νέοι «ἀστέρες πολύφωτοι τοῦ νοητοῦ στερεώματος». Μέ τήν ἀγιότητά τους θεμελίωσαν τήν κανονικότητα τῆς προσκυνησεως τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων καί Λειψάνων, μέσω συγγραμμάτων καί ἐπιστολῶν πού σώζονται μέχρι σήμερα. Ἄς ἀναφέρουμε τούς Ἁγίους: Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ταράσιο, Πατριάρχη

Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδιο, Θεόδωρο Στουδίτη, Ἰωάννη Δαμασκηνό, Θεόδωρο καί Θεοφάνη Γραπτούς, όσιομάρτυρα Στέφανο καί πολλούς άλλους. Κατά τήν ἀλλαγὴ τοῦ ἡμερολογίου ἐμφανίστηκαν νέες μορφές μέ ἀγιότητα καί ἀγωνιστικότητα. Ἄς ἀναφέρουμε χαρακτηριστικά τόν πατέρα Ἰωάννη Φλῶρο, ό όποίος λειτουργοῦσε στό ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στους πρόποδες τοῦ Ὑμηττοῦ, όταν συντελέσθηκε τό θαῦμα τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στίς 14 Σεπτεμβρίου 1925.

Ἐπίσης, οἱ εὐλαβεῖς ἀγωνιστές ἱεράρχες Χρυσόστομος Καβουρίδης, Γερμανός Μαυρο-μάτης, Χρυσόστομος Νασλίμης καί πολλοί άλλοι ἀγωνίστηκαν ὑπέρ τῶν πατρῶν παραδόσεων. Τά ἐπιχειρήματά τους ἐναντίον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ γρηγοριανοῦ ἑορτολογίου πού σώζονται στά συγγράμματά τους, στίς ἐπιστολές καί στίς ἐγκυκλίους, ἀποτελοῦν πνευματική παρακαταθήκη καί ὑπενθυμίζουν σέ όλους ἐμᾶς τόν ἀγώνα τους γιά τήν Ὁρθοδοξία καί τήν σωτηρία, τόσο τήν προσωπική τους όσο καί τοῦ ποιμνίου τους. Οἱ συμβουλές τους εἶναι γιά ἐμᾶς ὑποθήκες καί πυξίδα στήν πορεία τῆς μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί στήν δική μας σταυροαναστάσιμη πορεία τοῦ μόχθου, τῆς συκοφαντήσεως, τοῦ ἐμπαιγμοῦ, τῆς ἀπαξίωσεως καί τοῦ σύγχρονου διωγμοῦ πού ντύθηκε τήν εὐγενική ὑποκρισία τῆς Δύσεως.

Θεωροῦμε χρέος μας νά ἀναφερθοῦμε στόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Γ.Ο.Χ. Χρυσόστομο Κιούση, ό όποίος μέ τούς ἀγῶνες του, μέ τίς διώξεις πού ὑπέστη ἀλλά καί μέ τήν ἀπό τόν ἴδιο προφητευμένη όσιακή του κοίμηση, ἔδειξε ότι ζεῖ Κύριος ό Θεός. Ἡ πρὸς Κύριον ἐκδημία του μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἀπώλεια ἀλλά ό διακαῆς του πόθος καί ἡ εὐχή του γιά τήν ἔνωση τῶν διεστώτων ἐν Ἀληθείᾳ, θά ἀποτελεῖ γιά ἐμᾶς τούς νεωτέρους ἄμεση προτεραιότητα στήν διακονία τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Τόν εὐχαριστοῦμε καί τόν εὐγνωμονοῦμε γιά ό,τι μᾶς ἔδωσε εἴτε μέ τίς συμβουλές του εἴτε μέ τήν σιωπή του εἴτε μέ τό παράδειγμά του.

Χρέος τῆς Ἐκκλησίας μας μέ τίς εὐχές όλων μας καί πρωτίστως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας κ. Καλλινίκου εἶναι νά διατηρήσουμε τήν ἐνότητα καί τήν ἀγάπη ἀνάμεσά

μας καί νά προσπαθήσουμε νά διορθωθοῦν καί νά ἀρθοῦν όσα ἐμποδίζουν τήν ἀπρόσκοπτη πνευματική πρόοδο ἀλλά καί τήν ἐνότητα όλων μέσα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

Ἐάν οἱ Στουδίτες, οἱ Δαμασκηνοί καί οἱ λοιποὶ Ὁμολογητές, Πατριάρχες καί Ἐπίσκοποι, ἐπέτυχαν κατά τήν εἰκονομαχική περίοδο νά περιορίσουν τήν ἐξάπλωση τῆς δεινῆς αὐτῆς αἰρέσεως, αὐτό ὀφείλετο κυρίως στήν Χάρη τοῦ Θεοῦ πού τούς ἐνίσχυε γιά τήν ὀρθή πίστη τους καί τήν ἀγαθή τους προαίρεση, ἀλλά καί στήν ἐπιμονή τους νά στηλιτευθοῦν όσοι ἐπίορκοι Κληρικοί καί Ἄρχοντες, πολέμησαν τήν Ὁρθοδοξία, πρὸς χάριν ἰδιοτελῶν καί ἐφάρμαρτων σκοπῶν.

Ἄς εὐχηθοῦμε λοιπόν στίς δύσκολες αὐτές ἡμέρες πού διέρχεται ὁλόκληρος ό κόσμος καί εἰδικά ἡ πατρίδα μας, ἡ Χάρις τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ νά μᾶς ἐγκαταλείψει καί οἱ εὐχές τῶν Ὁμολογητῶν Πατέρων μας, νά μᾶς ἐνισχύουν στόν ἀγώνα μας γιά τήν ἐπικράτηση καί τόν θρίαμβο τῆς φιλάτης μας Ὁρθοδοξίας!

Ἐπίλογος αὐτῆς τῆς σύντομης ὁμιλίας ἃς εἶναι τό ἐπισφράγισμα τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου πρῶην Φλωρίνης Χρυσοστόμου, ἡ όποία ἔχει ὡς ἡμερομηνία τήν 26ην Αὐγούστου τοῦ 1955.

Ἐπισφραγίζω τήν παροῦσαν διαθήκην μου μέ μίαν ὑποκάρδιον εὐχήν, ὅπως Κύριος ό Θεός ό τά πάντα σοφῶς διέπων καί πρὸς τό συμφέρον τῶν ἀνθρώπων οἰκονομῶν, εὐδοκήσῃ νά ἐνώσῃ ἀπάσας τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας ἐν τῷ ἑορτασμῷ τῶν ἑορτῶν καί ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν αἰωνοβίων Ὁρθοδόξων Θεσμῶν, ἵνα ἅπαντες οἱ Ὁρθόδοξοι ταυτοχρόνως ἑορτάζοντες δοξάζωσιν τό πάντιμον καί μεγαλοπρεπές ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἀμήν.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ:

• Οί πηγές • Οί μαρτυρίες • 'Η ἀλήθεια*

του Γεωργίου Κεκαυμένου

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου τεύχους)

β) Ο τουρκικός όχλος.

Ο Κωνσταντίνος Κούμας μας αναφέρει πως ένας από τους κυριότερους παράγοντες που καταπίεζε τους Έλληνες ήταν οι ίδιοι οι μουσουλμάνοι συμπολίτες τους, ο απλός τουρκικός όχλος. Ένας όχλος, ο οποίος πολλές φορές ασκούσε την φριχτή τυραννία του ακόμη και αντίθετα προς τις επιθυμίες των τοπικών Τούρκων διοικήτων:

«Εἰς τὰ πόλεις τὰ κατοικουμένας τὸ πλείστον μέρος ὑπὸ Τούρκων ἔπασχαν οἱ ἀθλιοὶ [Έλληνες] κακὰ μεγάλα, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀπὸ τὴν κατωτέρα μέρει τῆς ἐθνότητος τούτου. Διότι ὡς ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας δὲν ἐδοκίμαζαν πολλὰ βάρη»[213].

Αυτήν την μαρτυρία του Κούμα επιβεβαιώνει απόλυτα από ένα περιστατικό που διασώζει στην ιστορία του ο Σ. Τρικούτης και στα Απομνημονεύματά του ο Κριτοβουλίδης.

Αναφέρει ο Τρικούτης επί λέξει:

«Πρὸ τίνος καιροῦ εἶχαν συστηθῆ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν Χανίων καὶ τῆς Ρεθύμνης δύο ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα. Ἀν καὶ ἡ περὶ τῆς συστάσεως αὐτῶν ἀδεια ἠγοράσθη διὰ ἀδράς δαπάνης, καὶ ἡ διδασκαλία ἦτον ἡ

συνήθης, τὰ σχολεῖα τὰυτὰ εθεωρήθησαν σχολεῖα ἀποστασίας καὶ πολέμου, ἐκλείσθησαν μεσούντος τοῦ Μαρτίου, καὶ οἱ διδάσκαλοι ἐφυλακίσθησαν»[214].

Τὰ σχολεῖα ἐκλείσαν. Ὅμως οἱ δάσκαλοι τῶν σχολείων δὲν φυλακίσθησαν μόνον, ἀλλὰ κι ἐκτελέστηκαν κιόλας. Καὶ ὅλα αὐτὰ διαπράχθησαν ἀπὸ τὸν ἀσυγκράτητο καὶ μανιασμένο τουρκικὸ ὄχλο, ὅπως μας πληροφορεῖ στα Απομνημονεύματά του ο Κ. Κριτοβουλίδης:

«Παρωργισμένοι οἱ Τούρκοι τῆς Κυδωνίας ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Κισάμου Μελχισεδέκ Κρητός, [...] μισούντες δὲ καὶ τὸν ἐν τῷ φρουρίῳ ἀλληλοδιδάσκαλον Καλλίνικον Βερροιαῖον, διὰ τὸν νέον τῆς ἀλληλοδιδασκαλίας τρόπον, [...] ἀπεφάσισαν νὰ δώσωσι τὸ πρῶτον σημεῖον τῶν μελετηθέντων σχεδίων κατὰ τῶν χριστιανῶν εἰς πρῶτους αὐτοῦς.

Ἦρμησαν λοιπὸν [...] καὶ ἀμφοτέρους οχλαγωγικῶς ἔρριψαν εἰς τὰ φυλακὰς τοῦ φρουρίου, καίτοι ἐναντιουμένου τοῦ Λατίφη, πασά τότε ὄντος τῆς διοικήσεως Κυδωνίας. Συναμα δὲ περιεκύκλωσαν καὶ τὸ ἐλληνικὸν τῆς Κυδωνίας σχολεῖον, ἀπὸ τὸ αὐτὸ τῆς ἐκδικήσεως πάθος ἐλαυνόμενοι. [...]

Ἐκ συνθήματος δὲ, αὐθημερόν σχεδόν, ἀπήγαγον καὶ οἱ ἐν Ρεθύμνῃ Τούρκοι ἐκ τῶν χωρίων τὸν ἀλληλοδιδάσκαλον Γεώργιον Βάον Σίφνιον. [...]

Οχλαγωγικῶς λοιπὸν, μετ' οὐ πολὺ οἱ Τούρκοι [τῆς Κυδωνίας], διαρρήξαντες τὴν εἰρκτὴν, ἀπήγαγον εἰς τὴν ἀγρόνην [...] τὸν ἀρχιερέα καὶ [τον] ἐλληνοδιδάσκαλον. Ἡμιθανὴς ἐφθασεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ὁ Καλλίνικος! [...] Ἀπαγχονίσαντες δὲ τούτους, ἐτράπησαν παραχρήμα εἰς

* Ἐλήφθη ἀπὸ: www.antibaro.gr

βιαιοπραγίας κατά χριστιανών, μη υπείκοντες του λοιπού ουδέ εις διαταγὰς αρχών»[215].

Δηλαδή, με απλά λόγια: Οι ταλαίπωροι Έλληνες ραγιάδες είχαν καταφέρει να ιδρύσουν στα Χανιά και στο Ρέθυμνο δύο αλληλοδιδασκτικά σχολεία, αφού πρώτα πλήρωσαν ένα ιδιαίτερα μεγάλο ποσό για να πάρουν την σχετική άδεια. Όμως, πολύ γρήγορα τα σχολεία αυτά θεωρήθηκαν από τον τουρκικό όχλο ως εστίες αναταραχής και επαναστατικής δραστηριότητας, ενώ τους εξαγρίωνε ιδιαίτερα και αυτή η ίδια η αλληλοδιδασκτική μέθοδος! Με αποτέλεσμα κάποια στιγμή ο όχλος αυτός να ορμήσει μανιασμένος και ανεξέλεγκτος ενάντια στα σχολεία, να συλλάβει τους δύο δασκάλους τους, τον Καλλίνικο στα Χανιά και τον Γεώργιο Βάο στο Ρέθυμνο και να τους ρίξουν στην φυλακή. Μαζί συνέλαβαν και τον επίσκοπο Κισάμου Μελχισεδέκ.

Όμως η φυλάκιση του δάσκαλου Καλλίνικου και του επισκόπου Μελχισεδέκ αποδείχτηκε ιδιαίτερα ανεπαρκής για να κατασιγάσει την ασυγκράτητη θηριωδία του όχλου των Χανίων. Γι' αυτό κάποια στιγμή διέρρηξαν την φυλακή και τους οδήγησαν στην κρεμάλα. Και αφού τους κρέμασαν, ετράπησαν αμέσως σε απερίγραπτες θηριωδίες κατά των χριστιανών, χωρίς κανείς να μπορεί να τους συγκρατήσει.

Το πιο σημαντικό είναι πως ο τουρκικός όχλος όλα αυτά τα έκανε από μόνος του και μάλιστα χωρίς να μπορεί κανείς να τον ελέγξει, ούτε καν ο τοπικός Τούρκος διοικητής, δηλαδή ο πασάς των Χανίων, τις εντολές του οποίου αγνοούσαν και περιφρονούσαν με τον πιο απροκάλυπτο τρόπο.

Γιατί οι Τούρκοι δίωκαν την παιδεία και απαγόρευαν τα σχολεία.

Με τα παραπάνω περιστατικά δίνεται πλήρης απάντηση και στο «ενοχλητικό ερώτημα» που ο Αγγέλου θεωρεί πως δεν έθεσε ο Κανέλλος στον εαυτό του, όταν «έριξε όλο το βάρος προς την κατεύθυνση του Τούρκου». Το ερώτημα αυτό έχει ως εξής: «Γιατί ο Τούρκος να ενοχληθεί από την ύπαρξη σχολείων; Τι είναι αυτό που θα μπορούσε να τον ανησυχήσει, από την ενασχόληση ενός μικρού σχετικά μέρους του πληθυσμού με τα γράμματα;». Αφού πρώτα αποκλείει κάποιες άλλες πιθανές απαντήσεις, δίνει στο τέλος ο ίδιος την μόνη δυνατή απάντηση: «Η ανησυχία μήπως γίνει ενδεχομένως κάποια στιγμή [το σχολείο] δημιουργός φωτισμού». Όμως, «εδώ πρέπει να σταματήσουμε· γιατί ούτε σκιά υπόνοιας δεν πρέπει να περάσει από τον νου μας, πως τέτοιο νόμισμα θα μπορούσε να κυκλοφορήσει στα χέρια του ασιάτη Τούρκου, ας πούμε του 16ου αιώνα»[216].

Πολύ ποιητική η αυτή η μεταφορά του μακαριστού καθηγητή. Και όμως, όχι μόνον «κυκλοφόρησε τέτοιο νόμισμα», αλλά «κυκλοφορούσε» μέχρι και τον 19ο αιώνα. Όταν οι Τούρκοι έκλεισαν τα δύο σχολεία στην Κρήτη, τα έκλεισαν γιατί φοβόντουσαν, όπως μας διαβεβαιώνει ο Σ. Τρικούπης, πως η λειτουργία τους θα οδηγούσε σε ταραχές και επαναστάσεις.

Είναι αυτό ακριβώς που έχει επισημάνει ήδη από το 1827 ο Νερούλος:

«Οι Τούρκοι απηγόρευαν επί κεφαλική ποινή την οικοδομήν νέων εκκλησιών. [...] Εμπόδιζον δε δια της αυτής αυστηρότητος και την καθίδρυσιν δημοσίων σχολείων, φοβούμενοι μήπως οι χριστιανοί διδασκόμενοι αποβώσι δούλοι επικίνδυνοι και δυσκυβέρνητοι»[217].

Είδαμε πολλές φορές μέχρι τώρα στην μελέτη μας τις «ιστορικές απόψεις» και τα «επιστημονικά συμπεράσματα» των αναθεωρητών ιστορικών κυριολεκτικά να καταρρέουν από το βάρος των μαρτυριών και των αποδείξεων που κάθε φορά παρουσιάζουμε. Το ίδιο συμβαίνει και τώρα.

Αναφέραμε και παραπάνω πως οι αναθεωρητές ιστορικοί απορρίπτουν την δυνατότητα να υπήρξε έστω σε κάποιες περιπτώσεις το κρυφό σχολειό, διότι «**ποτέ ο Τούρκος, ο αγράμματος, δε μπόδισε το Χριστιανό γράμματα να μαθαίνουν**»[218]. Γι' αυτό και «**καμία απαγόρευση σχολείου δεν έχει επισημανθεί [...] στα χρόνια της τουρκοκρατίας**» [219], ενώ δεν υπάρχει «**καμία ιστορική πηγή που να μαρτυρεί ότι οι τουρκικές αρχές απαγόρευαν τη λειτουργία σχολείων ή ότι έκλεισαν κάποιο σχολείο**»[220]. Και ενώ «υπάρχουν πάμπολλες ιστορικές μαρτυρίες για αυθαιρεσίες των τοπικών αρχόντων, [...] όμως **δεν υπάρχει καμία που να σχετίζεται με άρνηση ιδρύσεως ή με κλείσιμο σχολείων**»[221].

Μετά τα όσα μας αφηγήθηκαν ο Κούμας, ο Τρικούπης, ο Κριτοβουλίδης και ο Noehden για τα σχολεία της Λάρισας, των Χανίων, του Ρέθυμνου και των Μηλιών, και μετά από όλες τις μαρτυρίες των ξένων περιηγητών για το απίστευτο σε ένταση και έκταση διωγμό της εκκλησίας και των χριστιανών στη Οθωμανική αυτοκρατορία (Richard, Rycaut, Smith), μπορούμε να αντιληφθούμε για άλλη μια φορά την αξιοπιστία και την εγκυρότητα που έχουν όσα υποστηρίζουν οι αναθεωρητές ιστορικοί, και μάλιστα με τόσο απαξιωτικό για τους «αντιπάλους» τους τρόπο.

Η ακμή της παιδείας και το κρυφό σχολειό.

Κατά τον 18ο αιώνα, παρατηρούν οι αναθεωρητές ιστορικοί, η παιδεία στον τουρκοκρατούμενο Ελληνισμό είχε μπει πλέον για τα καλά σε μια «συνεχή και αμετάκλητη» ανοδική πορεία, καθώς υπήρχαν «δεκάδες σχολεία –στοιχειώδη, μεσαία ή ανώτερα– σε όλο το γεωγραφικό πλάτος και μήκος του ελληνικού χώρου, που λειτουργούσαν ανεμπόδιστα, καθώς και δεκάδες δασκάλων, μαθητών, χορηγών σχολείων και εγγράφων σχετικών με την εκπαίδευση». Από αυτά «σώζονται μερικές χιλιάδες χειρογράφων και έντυπων βιβλίων που εξυπηρετούσαν εκπαιδευτικούς σκοπούς»[222].

Άρα, πώς είναι δυνατόν και άνθηση της παιδείας να είχαμε και ταυτόχρονα απαγόρευση

για την παιδεία και τα σχολεία, όπως ισχυρισθήκαμε εμείς παραπάνω; Αυτά τα δύο μοιάζουν τόσο ασυμβίβαστα, ώστε αν ισχύει το πρώτο να μην μπορεί να ισχύει το άλλο.

Απάντηση σ' αυτήν την απόλυτα φυσική και εύλογη ένσταση και απορία μας δίνει, για μια ακόμη φορά, το λαμπρό πνεύμα του ελληνικού διαφωτισμού, ο Κωνσταντίνος Κούμας, ο οποίος μας εξηγεί πως η πραγματικότητα του υπόδουλου Ελληνισμού ήταν κατά την τουρκοκρατία πολύ πιο σύνθετη και πολύμορφη, απ' ότι κάποιοι την φαντάζονται και θέλουν να την παρουσιάσουν.

Τον υπόδουλο Ελληνισμό πρέπει να τον διακρίνουμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Στους Έλληνες που ζούσαν σε περιοχές όπου κατοικούσαν κυρίως από Τούρκους, και στους Έλληνες που ζούσαν σε περιοχές όπου είχαν από απόψεως πληθυσμού την πλειοψηφία. Στις πρώτες περιοχές, η ζωή του ραγιά ήταν ένα αδιάκοπο φριχτό μαρτύριο, ενώ κινδύνευε κάθε ώρα και στιγμή ακόμη και να χάσει αυτήν την άθλια ζωή έτσι, χωρίς κανέναν απολύτως λόγο. Εκεί μόλις και μετά βίας οι Έλληνες μπορούσαν να έχουν ελάχιστες η και μόνον μια εκκλησία, ενώ τα σχολεία ήταν σε απηνή διωγμό.

Αναφέρει επί λέξει ο Κούμας:

«Εις τα πόλεις τα κατοικουμένας το πλείστον μέρος υπό Τούρκων έπασχαν οι άθλιοι [Έλληνες] κακά μεγάλα, ως επί το πλείστον από την κατωτέρα μερίδα του έθνους τούτου. Διότι ως εκ μέρους της εξουσίας δεν εδοκίμαζαν πολλά βάρη. Οι φόροι ήσαν μέτριοι και πολλαχού μετά το ετήσιον χαράτσιον μικροτάτη ποσότης γροσίων ήτον το επίλοιπο δόσιμον. Αλλ' οι άγριοι γιανίσαροι κατέτρωγαν τους πτωχούς χριστιανούς ασπλάχνως»[223].

Αντίθετα, στις περιοχές που κατοικούσαν κυρίως Έλληνες οι χριστιανοί κάτοικοί τους μπορούσαν να ασκούν ελεύθερα κάθε είδους εργασίας, κερδίζοντας μάλιστα και πολλά χρήματα, ώστε να έχουν την δυνατότητα να φτιάχνουν ακόμη και Ελληνικά σχολεία.

«Αι κωμοπόλεις και τα χωριά, όπου εκατοίκουν μόνον χριστιανοί, τα κακά ταύτα ήσαν άγνωστα. Οι κωμοπολίται με τέχνας διαφόρους,

εξαιρέτως την υφαντικήν, με την αμπελουργίαν και την μεταξουργίαν, ηδύναντο να φθάσωσιν εις ακμήν αξιόλογον. Πολλοί τούτων διετήρουν και ελληνικά σχολεία, και εστολίζοντο με γνώσεις μετρίας της γλώσσης, της ιστορίας και της θρησκείας»[224].

Σ' αυτές τις περιοχές ήταν που έκανε εντυπωσιακά την εμφάνισή της η άνθηση της ελληνικής παιδείας για πενήντα περίπου χρόνια, από το 1720 έως το 1770. Το πώς ήταν η κατάσταση της παιδείας στον τουρκοκρατούμενο Ελληνισμό το έχουμε ήδη περιγράψει με απόλυτη ακρίβεια μέσα από τις μαρτυρίες που παραθέσαμε. Αυτή η κατάσταση κράτησε περίπου μέχρι το 1720, έτος το οποίο και «εμπορεί να λογαριασθεί η αρχή της αυξήσεως της παιδείας»[225], για λόγους που πολύ καλά εξηγεί ο Ιακωβάκης Νερούλος:

«Η τουρκική κυβέρνηση παρεχώρησε [από το 1708] προς τους Έλληνας αξιόλογα προνόμια, εκλέγουσα εξ αυτών τους ηγεμόνας τους διερμηνείς και τους ηγεμόνας της Μολδαβίας και Βλαχίας. Η πολιτική εμπιστοσύνη των ηγεμόνων τούτων παρά τοις οθωμανοίς υπουργοίς εβελτίωσε την τύχην του ελληνικού έθνους. Διά της προστασίας αυτών ήρξαντο τα γράμματα αναφαινόμενα, σχολεία ανεγειρόμενα και η παιδεία διαδιδόμενη»[226].

(συνεχίζεται)

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

[213]. Κ.Μ. Κούμα, *Ιστορίες των Ανθρωπίνων Πράξεων*, τ. 12, εν Βιέννη της Αυστρίας 1832, σ. 539.

[214]. Σ. Τρικούπη, *Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασεως*, τ. 1, Β' έκδοσις, εν Λονδίνω 1860, σ. 194· Γ' έκδοσις, εν Αθήναις 1888, σ. 153. Την γνώση αυτού του περιστατικού οφείλω στο blog Cacophonix.

[215]. Κ. Κριτοβουλίδης, *Απομνημονεύματα του περί της Αυτονομίας της Ελλάδος Πολέμου των Κρητών*, εν Αθήναις 1859, σσ. 1-2.

[216]. Α. Αγγέλου, *Το Κρυφό Σχολειό. Χρονικό ενός Μύθου*, Αθήνα 1997, σσ. 21-22. Επίσης Α. Πολίτης, «Φεγγαράκι μου Λαμπρό... Απόπειρα για Ένα Μικρό σχεδιάσμα της Πρώτης Φάσης της Ιστορικής Διαδρομής του Μύθου του «Κρυφού Σχολειού», εφ. Η ΑΥΓΗ, 1994. Και στον τόμο του ίδιου *Το Μυθολογικό Κενό*, Αθήνα 2000, σσ. 25-26. Το ίδιο άρθρο επίσης στην ΑΥΓΗ, 22-3-2007.

[217]. Ι. Ρίζος-Νερούλος, *Ιστορία των Γραμμάτων παρά τοις*

Νεωτέροις Έλλησι, Αθήνησι 1870, σ. 64. Πρωτότυπη έκδοση: J. Rizo-Néroulos, *Cours de Littérature Grecque Moderne*, seconde édition revue et augmentée, Genève-Paris

1828, σ. 51 (στην Α' έκδοση, Genève-Paris 1827, σ. 45).

[218]. Γ. Βλαχογιάννης, «Το κρυφό Σχολειό», *Νέα Εστία* 38, 1945, σσ. 678-683.

[219]. Α. Πολίτης, «Φεγγαράκι μου Λαμπρό... Απόπειρα για Ένα Μικρό σχεδιάσμα της Πρώτης Φάσης της Ιστορικής Διαδρομής του Μύθου του «Κρυφού Σχολειού», στον τόμο του ίδιου, *Το Μυθολογικό Κενό*, Αθήνα 2000, σ. 26.

[220]. Χ. Γ. Πατρινέλης, «Η Εκπαίδευση κατά την Τουρκοκρατία», Ελλάς, *Η Ιστορία και ο Πολιτισμός του Ελληνικού Έθνους από τις Απαρχές μέχρι Σήμερα*, τ. Β', Οι Μετά την Αλωση Χρόνοι και το Σύγχρονο Ελληνικό Κράτος, Αμαρούσιον Αττικής 1998, σ. 38. Και στην νεότερη επανέκδοση του έργου αυτού, Ελλάδα, το Παρελθόν και το Παρόν του Ελληνισμού, τ. Β', Αρχαιότητα – Βυζάντιο – Νεότεροι Χρόνοι – Σύγχρονη Ιστορία, Αθήνα 2007, σσ. 397-398.

[221]. Χ. Γ. Πατρινέλης, «Το Κρυφό Σχολειό και πάλι» [2005], *Αρδην* 64, 2007, σ. 37.

[222]. Χ. Καρανάσιος, «Η Εκπαίδευση κατά την Τουρκοκρατία», *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 8. Αθήνα 2006, σσ. 362-364.

[223]. Κ.Μ. Κούμα, *Ιστορίες των Ανθρωπίνων Πράξεων*, τ. 12, εν Βιέννη της Αυστρίας 1832, σ. 539.

[224]. Κ.Μ. Κούμα, *όπ. παρ.* σ. 540.

[225]. Κ.Μ. Κούμας, *Ιστορίες των Ανθρωπίνων Πράξεων*, τ. 12, εν Βιέννη της Αυστρίας 1832, σ. 555.

[226]. Ι. Ρίζος-Νερούλος, *Ιστορία των Γραμμάτων παρά τοις Νεωτέροις Έλλησι*, Αθήνησι 1870, σ. 39-40. Πρωτότυπη έκδοση: J. Rizo-Néroulos, *Cours de Littérature Grecque Moderne*, seconde édition revue et augmentée, Genève-Paris 1828, σ. 24-25 (στην Α' έκδοση, Genève-Paris 1827, σ. 25).

Συμμετοχή Καρδινάλιου εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ἀναστάσεως!

Αναδημοσιεύομεν ἀπὸ τὸν ἰστότοπον <http://www.amen.gr> τῆς 17^{ης} Απρ. 2012 (ν.ή.):

«Πηγή: Εθνικός Κήρυκας, του Θεόδωρου Καλμούκου

ΒΟΣΤΩΝΗ. Με τη συμμετοχή του Ρωμαιοκαθολικού Καρδινάλιου της Βοστώνης, Σίαν Ομάλι, έγινε και φέτος στον Καθεδρικό Ναό του Ευαγγελισμού της Βοστώνης η Ακολουθία της Αναστάσεως, το μεσονύχτιο του Σαββάτου. Ο Καρδινάλιος Ομάλι μάλιστα συμμετείχε κατά τρόπο λειτουργικό στην Ακολουθία της Αναστάσεως, καθότι ανέγνωσε το εωθινό ευαγγέλιο της Αναστάσεως στην αγγλική γλώσσα αμέσως μετά από τον Μητροπολίτη Βοστώνης Μεθόδιο, ο οποίος προέστη της Ιερής Ακολουθίας της Αναστάσεως.

Εγινε ανταλλαγή ευχών και φιλοφρονήσεων εκατέρωθεν από μέρους του Καρδινάλιου Ομάλι και του Μητροπολίτη Μεθόδιου για την ανάσταση του Χριστού και το Πάσχα κι αμέσως μετά την Ανάσταση ο Καρδινάλιος αποχώρησε.

Στην Ακολουθία συμμετείχαν επίσης ο ιερατικός προϊστάμενος του Καθεδρικού Ναού, Αρχιμανδρίτης Κλεόπας Στρογγύλης, ο Αρχιμανδρίτης Παντελεήμων Μανουσάκης και ο πρωτοσυγκελεύων της Μητρόπολης Βοστώνης π. Θεόδωρος (Τεντ) Μπάρμπας. Στην Ακολουθία συμμετείχαν επίσης εκατοντάδες πιστοί, ενορίτες του Καθεδρικού αλλά και ομογενείς από άλλα μέρη της Μασαχουσέτης.

Μετά τη Λειτουργία προσφέρθηκε η παραδοσιακή

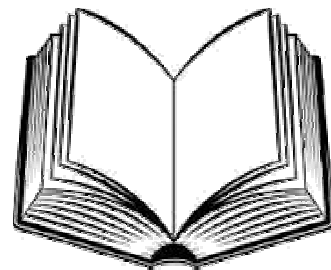
μαγειρίτσα στην κοινοτική αίθουσα στην οποία παρακάθισαν περί τα 150 άτομα.

Τονίζεται ότι η Ρωμαιοκαθολική Αρχιεπισκοπή Βοστώνης εξακολουθεί να συγκλονίζεται και από σκάνδαλα παιδεραστίας με ιερείς από το παρελθόν, ενώ καινούργιες περιπτώσεις αποκαλύφθηκαν πρόσφατα από τον δικηγόρο κ. Καραμπίντιαν. Εχει πουλήσει όσο-όσο πάνω από εκατό κτίρια, στα οποία συμπεριλαμβάνονται ναοί, σχολεία, μοναστήρια, οικήματα, προκειμένου να καταβάλλει τις αποζημιώσεις στα θύματα. (...)»

Ὁ μὲ κανὼν τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων ὀρίζει:

«Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, αἵρετικοῖς συνευξάμενος μόνον, ἀφοριζέσθω· εἰ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ὡς κληρικοῖς ἐνεργῆσαι τι, καθαιρείσθω».

Ἡ προηγουμένη εἶδησις ἀποτελεῖ ἀκριβῶς παράδειγμα παραβάσεως τοῦ κανόνος τούτου. Ὁ Νεοημερολογίτης Μητροπολίτης Μεθόδιος δὲν ἠρέεσθη εἰς ἀπλήν συμπροσευχήν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑπάρξη ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολία περὶ τῆς προθέσεως του νὰ παραβῆ τὸν κανόνα, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Καρδινάλιον νὰ ἀναγνώσῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Οἱ Οἰκουμενισταὶ, δὲν τηροῦν πλέον κανένα πρόσχημα καὶ προκλητικῶ τῶ τρόπῳ καταπατοῦν τὰ ἱερὰ θέσμια τῆς Ὁρθοδοξίας. Οἱ λεγόμενοι “συντηρητικοὶ νεοημερολογῖται” σιωποῦν καὶ ἡ πλειονότης τοῦ ποιμνίου των πλέον ἀδιαφορεῖ, ἂν δὲν ἐπικροτῆ ἀκόμη τὰς παραβάσεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΟΡΤΗ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ Ι.ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Τήν Κυριακή 2/15-1-2012, ἐπραγματοποιήθη μέ προτροπήν καί ἐνεργόν συμπαράστασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Βοιωτίας κ. Χρυσσοστόμου, διά τρίτον συνεχόμενον ἔτος ἡ μεγάλη ἐόρτιος ἐκδήλωσις τῶν Κατηχητικῶν Σχολειῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καί Βοιωτίας. Μία ἐκδήλωσις τήν ὁποίαν ὠργάνωσαν μέ ἀγαθὴν διάθεσιν καί μόχθον οἱ Κατηχηταί τῆς Μητροπόλεως ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀκαταπονήτων μικρῶν τῶν συνεργατῶν. Αἱ πολὺωρες πρόβες καί ἡ πολὺμηνος προετοιμασία ἀπέδωσε ἐν ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον κατέπληξε καί κατενθουσίασεν ὅλους τοὺς παρευρισκόμενους οἱ ὅποιοι κατέκλυσαν τήν αἴθουσαν τοῦ Δημαρχείου Ἀχαρνῶν.

Ἡ ἐκδήλωσις ἐξεκίνησεν μέ ἐντυπωσιακὴν εἴσοδον τῶν ἱεροψαλτῶν οἱ ὅποιοι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἰωάννου Κιαχόπουλου ἀπέδωσαν μέ γνήσιον βυζαντινὸν ὕφος ἐπικαίρους ὕμνους τοῦ δωδεκαήμερου. Εἰς τὸ δεῦτερον μέρος διεδραματίσθη ἐν πνευματικῷ περιεχομένῳ καί μέ βαθύ θεολογικόν ὑπόβαθρον θεατρικόν, συγγεγραμμένο ἀπὸ τοὺς Κατηχητάς τοῦ Καθηδρικοῦ Ι. Ν. Ἀγ. Νικολάου, τὸ ὁποῖον ἀνεφέρετο εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς εἰκόνας τῆς Γεννήσεως. Εἰς τὸ τρίτον μέρος, ἡ μεγάλη παιδικὴ χορωδία τῆς Μητροπόλεως ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 142 παιδιὰ, μέ συνοδείαν παραδοσιακῶν ὀργάνων, τραγούδησαν ἀριστοτεχνικῶς παραδοσιακὰ κάλαντα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς πατρίδος μας.

ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΣ

Τὴν Κυριακὴν μετὰ τὰ Φῶτα, 9/22 Ἰανουαρίου 2012, τὸ ἑσπέρας, ἐγένετο ἡ ἐνθρόνισις τῆς νέας Ἡγουμένης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Ταξιαρχῶν Ἀθικίων Κορινθίας Γεροντίσσης Ἀγνῆς. Τῆς τελετῆς προΐστατο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Καλλίνικος παρουσία τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων Πειραιῶς καί Σαλαμῖνος κ. Γεροντίου, Ἀττικῆς καί Βοιωτίας κ. Χρυσσοστόμου, Πόρτλαντ καί Δυτικῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κ. Μωϋσέως καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Χριστιανουπόλεως κ. Γρηγορίου.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΙ ΝΕΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Πέντε νέοι κληρικοί αφιέρωσαν τήν ζωή των εις τόν Χριστόν καί εις τήν διακονία τής μαρτυρικής Ἐκκλησίας τῶν παραδόσεων.

Τήν 9/22ην Σεπτεμβρίου 2011, εις τήν Ι. Μ. Ὁσίου Ὀνουφρίου, Ντάρδεζα – Κερατέας, τελέσθηκε παρά τοῦ Σεβ. Εὐρίπου & Εὐβοίας κ. Ἰουστίνου ἡ χειροτονία τοῦ Ὁσιοτάτου Μοναχοῦ Ὀνουφρίου Μπελίτσου.

Τήν περίοδον τής τεσσαρακοστῆς τῶν Ἁγίων Χριστουγέννων, ἔλαβον χώραν δύο ἀκόμα εὐφρόσυνα καί ἐλπιδοφόρα γεγονότα.

Τήν ἡμέρα τής ἑορτῆς τής πανσόφου Μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Ἁγ. Αἰκατερίνης (25-11 / 8-12-2011) εις τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν Ἄνω Πατησίων, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Καλλίνικος, προήγαγεν εις τόν πρῶτο βαθμό τής Ἱερωσύνης, τόν Ὁσιολογιώτατον μοναχόν π. Καλλίνικον Ἠλιόπουλον. Ὁ νεοχειροτονηθείς, πνευματικόν τέκνον τοῦ Πανσο. Αρχιμ. π. Βαρλαάμ Βατίκαλου, τυγχάνει ἀπόφοιτος τής Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐνῶ συνεχίζει τὰς σπουδάς του εις μεταπτυχιακόν ἐπίπεδον.

Τό Σάββατον 27-11 / 10-12-2011, εις τόν κατάμεστον ἀπό κόσμον Καθεδρῶν Ι. Ν. Ἁγ. Νικολάου Ἀχαρνῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος, προήγαγε τόν εὐλαβέστατον Χρῆστον Παπαδόπουλον εις ὑποδιάκονον καί ἀκολούθως εις Διάκονον. Ὁ νέος οὗτος κληρικός, ποντιακῆς καταγωγῆς ἐξ Ἀσπροπύργου, πνευματικόν

ἀνάστημα τοῦ π. Μιχαήλ Κωνσταντινίδη, ἕγγαμος ὢν, ἔθεσεν ἑαυτόν εις τήν διαθεσιν τής Ἐκκλησίας, γεγονός ἰδιαίτερος σημαντικόν κατὰ τήν περίοδον τής γενικῆς κρίσεως τήν ὁποίαν διέρχεται τό ἔθνος τῶν Ἑλλήνων.

Τήν Κυριακή πρό τῶν Φώτων, (2 Ἰανουαρίου 2012) ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Καλλίνικος ἐχειροτόνησε ἀκόμη ἕναν νέον κληρικό, τόν Ὁσιώτατον Μοναχόν Συμεών Παπάδην, μέλος τής ἀδελφότητος τής Ι. Μ. Ἁγ. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.

Εὐχόμεθα ὁ Μέγας Ἀρχιποιμὴν Χριστός νά ἐνδυναμώσῃ τοὺς πέντε νέους αὐτοὺς κληρικούς καί νά τοὺς ἀξιώσῃ τής μετοχῆς των εις τό ὑπερουράνιον Αὐτοῦ θυσιαστήριον.